

1119851161,1

COPISS

Emajlirec

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE EMO CELJE

LETO XXXV ŠT. 1 - 20. JANUAR 1985

Le z boljšim in kvalitetnejšim delom ter z zmanjševanjem stroškov do boljših osebnih dohodkov

»Prihodnje leto bo kvalitetni napredek mogoč le, če bomo povečali realni družbeni proizvod na podlagi rasti obsega proizvodnje in izvoza, predvsem pa gospodarnejše ravnanje s surovinami, energijo, boljšim izkoriščanjem zmogljivosti, večjim uveljavljanjem znanja in sposobnosti vsakega posameznika. Od tega je odvisno, ali si bomo ustvarili realno podlago za rast osebnih dohodkov, akumulacije, skupne porabe in za intenzivnejši vstop v proces posodabljanja na podlagi tehnologij, ki nam bodo ustvarile ugodnejše startne pogoje za tekmo na svetovnem trgu.

To bomo dosegli, če bomo tudi znotraj organizacij združene dela dosledno in brez omahovanja uveljavljali osebni prispevek delavca kot podlago za dejansko uveljavitev nagrajevanja po rezultatih dela, saj učinkovito opravljanje delovnih nalog in kvalitetno upravljanje, skratka, vsakršno ustvarjalno delo ni pravilno ovrednoteno v praksi številnih organizacij združene dela.« (Predsednik CK ZKS Andrej Marinc na 13. seji centralnega komiteja, 24. decembra 1984)

Informacija o poteku del na modernizaciji bolnišnice

Bolnišnica Celje je bila vsem pa zahteve uporabni- ustanovljena leta 1887. kov v celjski regiji, je nare-

V letih 1962 in 1964 je bil objekt Splošne bolnišnice Celje obnovljen, predvsem sprejetem razvojnem programu modernizacije je predvideno:

1. Gradnja infrastrukturne močja in porastom specialistično hospitalne dejavnosti se je kmalu pokazala potreba, da se pristopi k modernizaciji bolnišnice v Celju. Velike potrebe, pred-
2. Gradnja specialistične ambulante in hospitalnega objekta
3. Adaptacijska dela obstoječega hospitala

Zaradi obsežnosti je celotna modernizacija bolnišnice razdeljena na 10 etap.

Na osnovi tako zastavljenega programa je bil leta 1977 že podpisan prvi družbeni dogovor o združevanju sredstev za modernizacijo in sicer za obdobje od leta 1977 do 1980.

V tem obdobju je bilo zbranih din 234,813.709.- Od tega so delovni ljudje celjske regije združili din 229,584.300.- Ostalo pa so bila sredstva samopriskevka.

S tako zbranimi sredstvi smo v tem obdobju realizirali izgradnjo centralne toplarne s podpostajami in toplovodnim omrežjem. Nadalje je bila zgrajena prepotrebna centralna bolniška pralnica in opravljena pripravljalna dela za zgraditev centralnega bolnišničnega objekta. Preostanek sredstev v višini din 99,624.000.-, zbranih v tem obdobju, pa smo uporabili kot lastno udeležbo pri prijavi tako imenovane četrte etape, ki obsega zgraditev objekta do četrte gradbene faze, vključno z dvema trafo postajama, moči 5000 kVA in dvema diesel agregatoma in celotnim kabelskim sistemom.

Izgradnja četrte etape se je pričela 1. 7. 1980.

Za nadaljevanje modernizacije bolnišnice je bil dne 23. 11. 1979 podpisan družbeni dogovor o združevanju sredstev občin celjske regije, vključno z občinami Sevnica, Mozirje in Titovo Velesje. Z njim so se delovni ljudje in občani odločili, da združujejo 0,9 % sredstev od bruto osebnih dohodkov pri občinski zdravstveni skupnosti, namensko za gradnjo bolnišnice v Celju.

Skupno je bilo na ta način zdranih sredstev, v času od 1. 1. 1979 do 30. 9. 1984 din 579,652.940.- Z njimi se je financirala gradnja četrte etape, ki se zaključi koncem letošnjega leta. V objektu za specialistično ambulantno in hospitalno dejavnost je predvideno:

- 40 modernih in funkcionalno urejenih specialističnih ordinacij s čakalnicami in ostalimi funkcionalnimi prostori,
- ustrezni prostori za hemodializo, ki bodo namenjeni pacientom z večjimi okvarami ledvic,
- centralna enota za intenzivno nego in terapijo najtežjih bolnikov,
- enota za transfuzijo krvi,
- 279 standardnih postelj s funkcionalnimi prostori za potrebe travmatologije, nevrologije, ortopedije, urologije, interne itd.,
- prostor za centralno posteljno postajo, ki bo omogočila dezinfekcijo postelj,
- prostor za centralni medicinski arhiv,

- centralni laboratorij,

- pet kompletnih operacijskih dvoran.

Po družbenem dogovoru se del zbranih sredstev v višini 10 % od skupne vsote namenja za nakup opreme in posodobitev stare bolnice. V te namene je bilo do sedaj izločeno ca. din 63,760.000.- S temi sredstvi se je uredil montažni objekt laboratorija, intenzivna terapija na kirurgiji, adaptiral dermatovenerološki oddelek in preselil v Celje ter uredili kletni prostori v ginekološko-porodniškem traktu.

V fazi zaključevanja je adaptacija hemodialize, kjer se že namešča oprema. V teku pa je tudi ureditev priprave infuzijskih tekočin v okviru bolniške lekarnice.

Kot je bilo že omenjeno, so dela na objektu prišla v tisto fazo, ko so se že začele aktivnosti za izgradnjo pete etape, ki pa pomeni dograditev prvih štirinajst specialističnih kirurških ambulant, z vsemi pomožnimi in funkcionalnimi prostori, kar naj bi se realiziralo do konca prihodnjega leta.

Z dograditvijo pete etape modernizacije bolnišnice v Celju se pravzaprav odpira novozgrajeni objekt za potrebe občanov in to na področju, ki je sedaj kritično, to je področje kirurških in internističnih ambulant, katere so danes improvizirane v neprimernih kletnih prostorih obstoječega hospitala.

ZDRAVSTVENI CENTER CELJE

KPO

E M O
CELJE

Celje, dne 11/12-1984

Samoupravni organi, izvršilni odbor Sklada za modernizacijo bolnišnice v Celju in vodstvo Zdravstvenega centra Celje se zahvaljujemo delovnemu kolektivu EMO Celje za dragoceni prispevek k modernizaciji bolnišnice.

Sredstva bomo koristno porabili za posodobitev bolnišnice. Kljub znošenim pogojem gospodarjenja gradnja modernizacije bolnišnice napreduje, ker se delavci v združenem delu zavedajo kolikšnega pomena je posodobitev bolnišnice za vsakega posameznika in nas vse.

S posodobitvijo bolnišnice želimo med drugim izboljšati bivalne prostore za paciente in delovne pogoje zdravstvenim delavcem. Novi delovni pogoji ob strokovnem kadru bodo zagotavljali boljše in učinkovitejše zdravstveno varstvo.

Vašemu kolektivu želimo, da bi tudi v bodoče dosegal enake oz. še večje delovne uspehe.

Tovariški pozdrav!

Predsednik KPO
Alojz, dipl.oec.

Zanimivosti od tu in tam

KLJUČAVNICE IN KLJUČI SKOZI STOLETJA

V zgodovini večine ljudskih kultur lahko opazujemo razvoj naprav in pripomoč-

Avstrijska oziroma južno-nemška ključavnica iz 16. in 17. stoletja. Značilno za takratno dobo je masivna, kovana izvedba in trikotna oblika.

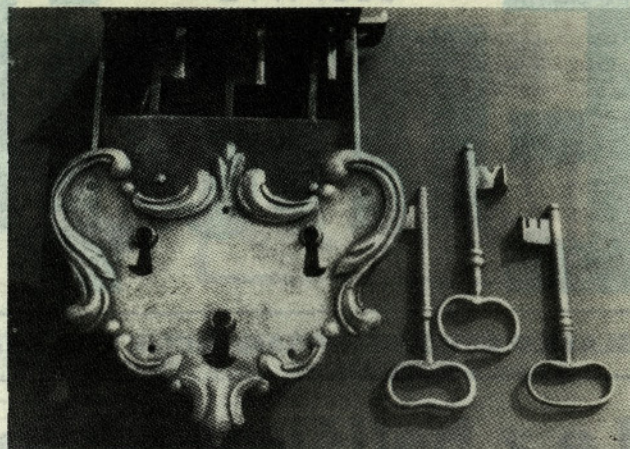
kov za zaščito ljudi in njihove imovine. Osnovna funkcija vseh vhodnih vrat je v tem, da po eni strani omogočajo vhod v zgradbe, stanovanja in bivalne prostore, po drugi strani pa jih ločujejo pred zunanjo okolico. Vendar vrata, za uspešno opravljanje svoje funkcije potrebujejo še ključavnice, ključe in okovja. Pri izdelavi teh naprav pa je, kot vedno tam, kjer sta na delu izumiteljski duh in ljudska fantazija, prihajala do izraza tudi želja po raznovrstnosti in lepšem izgledu. Vsled tega in upoštevanje osnovni princip zaklepanja in gibljivosti vrat oziroma pokrovov je za vsako obdobje in več ali manj tudi za posamezno pokrajino ali deželo značilna oblika in izgled teh izdelkov.

Razvojna pot naprav za zaklepanje vodi od navadnega zapaha do iznajdbe ključa, individualnega pripomočka, ki odgovarja samo za določeno ključavnico in katerega lastnik lahko nosi s seboj, preprečuje pa dostop nepoklicanim osebam.

Istočasno s tem se je razvijala tudi izdelava okovja, deloma z namenom, da se ob istočasni večji gibljivosti vrat ta še dodatno ojačajo, predvsem pa zaradi zunanega okrasa. Praviloma so vrata, okna, podboje, pokrove izdelovali iz lesa, naprave za zaklepanje in okovje pa iz kovin. Od vseh kovin se je najbolj uporabljalo železo, kar je omogočalo in pospeševalo nastanek novih obrtnih področij kot npr. ključavničar ali kovač finih izdelkov.

Ljudje pa ne bi bili ljudje, če bi ob reševanju funkcionalne naloge istočasno ne upoštevali estetske vidike. Tako ugotavljamo, da so bile ključavnice in ključi že v zgodnjih začetnih obdobjih umetniško oblikovani. Temu dejstvu se lahko zahvalimo, da na podlagi predmetov, ki so se nam ohranili do danes, lahko natančno definiramo posamezna obdobja neke pokrajine. Osnova za to so tipične stilistične poteze in oblike.

Razna okovja vrat so predvsem izdelovali tako, da je že njihov umetniško oblikovan videz predstavljal določeno vrsto zaščite in varnosti. Tako so npr. vratna tolkala v glavnem izdelovali v obliki glav mogočnih ali nevarnih živali, levje glave obrnjene druga proti drugi in z masivnim obročem v žrelu ali v obliki kač in slično. Opazen je tudi vpliv religije pri oblikovanju in pojmovanju ključavnic in pripadajočega okovja. HERALDIKA. Simbolični lik ključa je prevzela tudi heraldika, saj je lik ključa upodobljen v številnih grbih. Do poznega konca 19. stoletja je bil vsak ključavničar, ki je ročno izdeloval ključe in ključavnice, istočasno tudi neke vrste umetnik, ki je svoje izdelke po svojem okusu in sposobnosti okraševal z gravurami, kovinskimi ornamentami, figurami, groteskami, kovinskimi vložki itd. Vse svoje umetniške sposobnosti je vlagal v to, da je iz predmeta za vsakdanjo rabo izdelal kos umetnine.

Ključavnica za skrinje, omare in blagajne iz 18. stoletja. Kleščni mehanizem s tremi zapahi. Vsak zapah se je zaklepal posebej, odtod 3 ključi. Cehovsko blagajno so lahko odprli samo ob navzočnosti vseh treh vodilnih cehovskih članov.

Tipična tako imenovana dunajska ključavnica s predzapiralom. Izdelovali so jih v glavnem na Dunaju od začetka 19. stoletja pa vse do dvajsetih let našega stoletja.

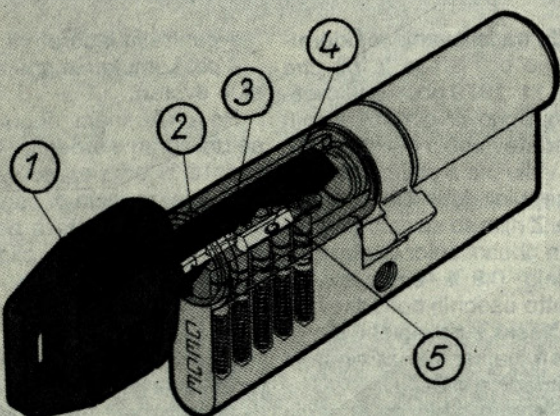
Predzapiralno – v glavnem v obliki enojnih ali dvojnih vrat – je bilo okrašeno z imperialnimi dekorji in se je odpiralo s premikanjem, s potiskanjem ali z zasukom določenega detajla iz okrasnega vzorca.

Te ključavnice so uporabljali kot obehanke za zaklepanje lažjih in srednjetežkih kovčkov in blagajn.

Danes lahko samo še občudujemo številne umetniško bogato gravirane površine raznih ključavnic za vrata, omare, skrinj in slično, ki že zdavnaj več ne opravljajo svoje prvobitne in osnovne funkcije, ampak bogatijo posamezne muzejske zbirke.

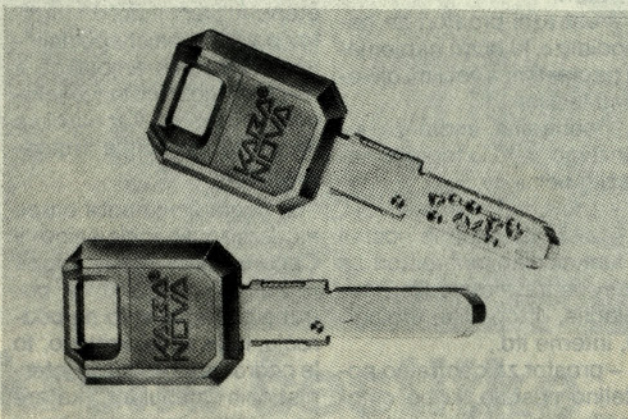
Na naših slikah prikazujejo nekaj zanimivih in tipičnih izdelkov umetniško-ključavničarske obrti iz preteklih stoletij obenem z najsoodobnejšo ključavnico današnje dobe.

J. V.

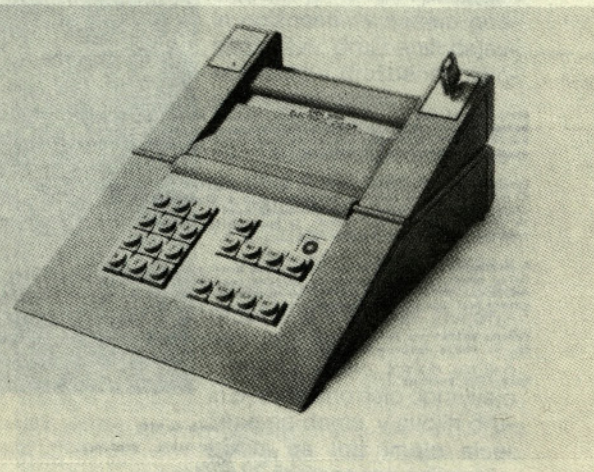

Sodobna mikro-elektronska ključavnica, ki je sestavljena iz cilindra in elektronike, ki je lahko vgrajena v vrata, cilindri ali v sam ključ.

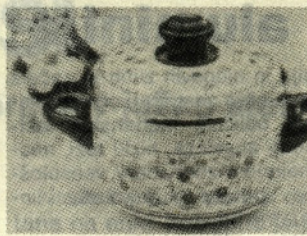
1. Prijetno oblikovana in priročna glavica ključa s sodobno označevalno ploščico in tudi s slepim hodom.
2. Jeklena kapica
3. Profilirani krmilni rob
4. Zapiralno telo
5. Vzmetni pomični zatiči z variabilno šifro.

Ključi za magnetno-elektronsko ključavnico. Na stebelu ključev so magnetki, mikroelektronika je vgrajena v glavo ključa.

Šifrirani programator ključev za mikroelektronske ključavnice.

Emajlirana posoda s cvetličnimi motivi, ki jo izdeluje zahodno-nemška emajlirnica Gebr. BAUMANN, Amberg.

ROŽICE ŠE VEDNO O OSPREDJU – OBDOBJE ROŽIC SE NADALJUJE

Kljub vsem napovedim in namigom glede nove vsebine motivov za dekoriranje emajlirane posode, kljub nakazanemu odmiku od hladnih in realnih vzorcev, kupce na Zahodu še nadalje privla-

čujejo cvetlični vzorci v vseh možnih variacijah.

Pri veliki večini odjemalcev je še vedno najbolj priljubljeni bogati vzorec iz drobnih rdeče-rjavih rožic, s katerim je dekorirana tako

posoda kot pripadajoči pokrovi. Ta vzorec se tudi že najdalj časa drži na tržišču.

Na drugem mestu po priljubljenosti so cvetlice v modrih odtenkih na beli podlagi. Čeprav ta vzorec deluje »hladno« še vedno priteguje znaten krog kupcev.

Emajlirana posoda s floralnimi motivi se še posebno dobro prodaja v naslednjih državah: Združene države Amerike, Anglija, Benelux, Švica, Avstrija, Italija, Argentina in Izrael.

TUDI TAKO SE DA ZASLUŽITI Z EMAJLOM

Umetniški obrtni atelje ARTA na Dunaju, znan po svojih umetniško emajliranih

izdelkih tudi izven svojih meje, je letos pripravil serijo različnih darilnih artiklov, ki so umetniško dekorirani z originalnimi božičnimi motivi. V seriji so artikli kot npr. svečniki, cigaretne doze, okrasni krožniki v različnih velikostih, škatlice s pokrovi, lončki, manjše emajlirane

slike z zlato obarvanimi okvirji, itd.

Tovrstni emajlirani izdelki gredo v tem času dobro v promet, tako doma kot v izvoz.

Dotatna ideja za EMO butik izdelke v okviru načrtovane, novega butik programa? J. V.

Razvojno delo in patent

Razumska dejavnost, ki popešuje napredek industrije in trgovine, tvori posebno vrsto industrijske lastnine kot so patenti, modeli, vzorci, znamke, imena in označbe. Po naših in mednarodnih zakonskih predpisih so lastniku patenta, modela itd., podeljene pravice, da z njimi sam razpolaga, oziroma lahko z njimi razpolaga tisti, ki mu je nosilec pravic dovolil.

Znano je, da v kapitalističnih in še posebej industrijsko razvitih državah dajejo pridobivanje patentnih pravic velik pomen, saj je patent eno od močnejših orožij za ustvarjanje monopolnega položaja na tržišču. Znano pa je tudi, da smo Jugoslovani na repu seznama držav po številu patentnih prijavi.

V času, ko se borimo za čim večji izvoz pa ugotavljamo, da so naši izdelki na nižji kvalitetni ravni v primerjavi s tujimi, kar še posebej velja za tehnično, uporabno in oblikovno zahtevnejše izdelke. Še večja težava je v tem, da so v tujini visoko kvaliteto določili z različnimi predpisi ali pa vsaj označili z znaki visoke kvalitete po testiranju. Izdelek je lahko kvaliteten na več načinov. Lahko je izredno natančno izdelan, lahko ima lepo obliko, lahko je sestavljen iz posebnih gradiv, lahko pa je tudi uporabnejši, seveda v primerjavi z istovrstnim konkurenčnim izdelkom. Nas najbolj zanima prav primerjava uporabnosti, kajti večina patentov štiti prav uporabnost in tu imamo tudi mi največ težav. Namreč, takoj ko je začel veljati nek nov predpis,

ki je urejal novo kvaliteto uporabnosti, so tuji izdelovalci izumili vrsto rešitev, da bi temu predpisu ustregli. Razumljivo je, da so te rešitve najbolj logične, tako v uporabnem kot izdelavnem smislu. Seveda pa so te rešitve tudi patentno zaščitene.

Visoko tehnično, uporabno in oblikovno kvaliteto omogoči le dobro-organiziran razvoj in pa množična inventivna dejavnost, kajti ideja, ki je osnova izuma ali inovacije je pravzaprav muhasta zadeva. Zaplodi se lahko pri vsakem razvišljajočem človeku, a pri nas ne znamo poskrbeti, da bi se plod razvil in zrasel v drevo.

Iz navedenega sledi zaključek, da bi se morala sposobnost neke razvojne skupine meriti s številom pridobljenih patentnih pravic. To je le deloma res, ker lahko razvojna skupina opravi veliko razumsko delo, ki lahko prinese v TOZD ali OZD precej denarja, pa vendar za to delo ni mogoče pridobiti patentnih pravic. Glede na to, da pa je povečanje izvoza izrednega gospodarskega pomena, pa bi pridobivanju patentnih pravic le morali posvetiti kar največ pozornosti.

Pri razvoju emajlirane in druge posode, tehničnih in sanitarnih izdelkov smo naleteli na tuje patentne zaščite skoraj pri vseh naših zahtevnejših izdelkih. Konkretno lahko omenimo kuhalne lonce na parni tlak, straniščne splakovalnike, vzmetne pritrditve oprijemalnih elementov in izvedbe dodatnega kapljanja v posodo. Seveda smo

poskušali in še poskušamo zaobiti zaščitene rešitve in razviti lastne z namenom, da zvišamo kvaliteto in s tem omogočimo večji izvoz naših izdelkov. Pri tem smo pridobili nekaj izkušenj, tako pri iskanju patentne dokumentacije kot pri sestavljanju patentnih prijavi. Spoznali smo tudi osnovno zakonodajo, ki ureja pridobivanje patentnih pravic.

Na zadnjem sestanku z razvojniki je glavni direktor omenil tudi potrebo po spoznavanju patentne problematike v širšem smislu, zato bova na tem mestu v nadaljevanjih opisala, kako priti do patentne dokumentacije, kaj vse nam nudijo ustrezne institucije, kaj je izum, kaj je patent, kakšna je pot do pridobitve patentnih pravic in kako sestaviti patentno prijavo.

Kaj je pravzaprav patent?

Vsako živo bitje na zemlji sili pranonagon k neprenehni dejavnosti, katere končni cilj je preživetje. Človek je s svojim razumom ta nagon še dodatno usmeril, ga razdelil v »predalčke« in tako dosegel, da se mu ni treba več boriti za golo življenje, temveč si ga je, prav s pomočjo teh urejenih, usmerjenih in nenehnih dejavnosti tudi olajšal. Vsak izmed nas na vsakem koraku stremi k boljšemu, hitrejšemu, lepšemu, enostavnejšemu, cenejšemu in še kakšnemu življenju. Naš razum nam ne preostane dajati nove in nove ideje, ki nam omogočajo premagati vsakdanje težave.

Vsaka družba pa še posebej ceni tiste ideje, ki rešujejo težave množice. Največkrat se takšne ideje porodijo na delovnem mestu in jih imenujemo inovacije, koristni predlogi, tehnične racionalizacije in podobno. Idejam, ki v naše življenje prinašajo res nekaj novega, nekaj kar do sedaj še ni bilo, pa pravimo izumi.

Patent pomeni pravico, da izumitelj uporabi izum sam ali ga prepusti v uporabo drugemu, vendar le tistemu, ki mu sam dovoli. Patent je torej v bistvu pravica, ki pripada določeni fizični ali pravni osebi na osnovi nekega izuma. Zaščito konkretnega izuma potrjuje državni organ in vsobina te zaščite je navedena v izumu. Zaščito konkretnega izuma izključuje konkurenco za določeno število let s tem, da daje nosilcu patenta pravico preprečiti uporabo izuma drugim osebam. Z uporabo izuma razumemo njegovo uporabo v proizvodnji, dajanje v promet predmetov izdelanih na podlagi izuma, kakor tudi vsako drugo uporabo v gospodarske namene.

Vse povedano lahko združimo v definicijo patenta, kot je navedena v Pravnem leksikonu: »Patent je listina, s katero pristojni državni organ potrjuje zaščito konkretnega izuma v korist določene osebe.«

Tudi Ustava SFRJ zagotavlja (169. člen) ustvarjalcem tehničnih izumov moralne in materialne pravice za svoje stvaritve, pri čemer pa ustvarjalci ne smejo uresničevati pravic v nasprotju z interesi družbe. Trajanje patentnih pravic, varstvo

avtorjev, pravice organizacij združenega dela v katerih so bile stvaritve dosežene, vse to na drobno opredeljuje zakon o varstvu izumov, tehničnih izboljšav in znakov razlikovanja. Kratica zakona je ZITIZR, to navajava zato, ker ga bomo v nadaljevanju še uporabljali. Poleg tega zakona pa obstaja še vrsta drugih pravnih predpisov, kot na primer mednarodna konvencija. Njihov osnovni namen je varstvo pravic izumiteljev.

Pravice izumitelja so lahko moralnega ali materialnega značaja. Med moralne pravice štejemo zagotovitev spoštovanja osebnosti izumitelja, tako da ima pravico zahtevati, da je označen v vseh listinah, ki so v zvezi z izumom. Je pa tudi nosilec vseh drugih moralnih pravic, ki so določene s splošnim samoupravnim aktom. Varstvo ustvarjalca zajema tudi materialne pravice, predvsem da je primerno nagradjen za izum na način kot ga določa zakon. Seveda pa mora ustvarjalec dokazati da je izum dejansko izum, da je do ideje prišel prvi in slično. To pa lahko dokaže v posebnem postopku za priznanje patenta in znakov razlikovanja. Brez tega postopka njegov izum ni zaščiten in ga lahko uporablja vsak. Ta postopek je precej zapletena zadeva, kar je razumljivo, saj ideje nastajajo na celi zemeljski obli in je dejansko težko ugotoviti kdaj je neka ideja nova in kje je prej nastala. O samem postopku pa drugič.

(Se nadaljuje)
Bojan SEŠEL
Ignac JEVNIŠEK

Emajliranje aluminija

Emajliranje aluminija in njegovih zlitin je razmeroma mlada veja silikatne in se je začela industrijsko uveljavljati šele zadnja leta. Vedno večja uporaba aluminija na vseh področjih tehnike in gospodarstva z naraščajočimi zahtevami je privedla do spoznanja, da ima emajlirani aluminij prednosti pred ostalimi načini obdelave in korozijske zaščite njegove površine. Ideja emajlirati aluminij je stara že več desetletij, toda do veljave ni prišla zaradi dobre korozijske obstojnosti aluminija in drugih metod obdelave površine kot so eloksiranje, lakiranje in podobno.

Uporaba emajliranega alumi-

Pri emajliranju aluminija nastopijo problemi, ki zahtevajo novo znanje o emajliranju. Zanimiva je primerjava aluemajla in emajla za jekleno pločevino:

	ALUEMAJL	EMAJL ZA ŽELEZO
Temperatura žganja	560 °C	820 °C
Točka zmežanja	400 °C	500 °C

Osnovna razlika aluemajla in emajla za jekleno pločevino je v temperaturi žganja, ki je za aluemajl 560 °C, povezana pa je tudi s temperaturo tališča, ki je za aluminij 640 °C. Razlika koeficientov dilatacije emajla in metala, ki služi za podlago, je večja pri aluminiju kot pri jekleni pločevini. Zato se pojavijo pri isti debelini nanešenega sloja emajla pri aluminiju večje deformacije kot pri jekleni pločevini, čeprav je temperatura žganja znatno nižja.

Točka zmežanja aluemajla je precej bližja točki žganja, se

nija in njegovih zlitin je začela zelo hitro naraščati ob spoznanju odličnih mehanskih lastnosti aluminija, nizki teži, neomejenem izboru barv, vsesplošne uporabe v dekorativni industriji itd.

V svoj bogato zastavljen razvojni program, ki zajema razvoj frit za emajle za jekleno pločevino, keramiko, lito železo, suho elektrostatsko nanašanje vključno z računalniško obdelavo in tako sledi razvojnemu trendu in zahtevam na tržiščih in v emajlirski industriji tako v Evropi kot na »Novi celini«, je Razvoj TOZD Tovarne frit pod kvalitetnim strokovnim vodstvom vključil tudi razvoj frit za aluemajle.

pa zelo malo razlikuje od točke žganja emajla za jekleno pločevino. Za emajliranje aluminija ni primerna vsaka pločevina, ampak mora zadostiti določenim zahtevam. Zato je prav izbira primerne pločevine prva pomembna naloga pri razvoju aluemajla:

KEMIJSKI SESTAV ZA EMALJIRANJE PRIMERNE ALUMINIJEVE PLOČEVINE:

AlMnI regura (0,34 % Fe, 0,08 % Si, 1,08 % Mn, 0,02 % Mg, 0,01 % Zn)

Prav tako je potrebna temeljita priprava površine, da preprečimo napake, ki so posledica reakcij med kovino in emajlom.

Aluminijevo pločevino, ki vsebuje Mg, je potrebno predhodno potopiti v kromatno kopel, ki pa ni toksična. Dejstvo je, da pri žganju pločevine pri temperaturi 350 °C magnezij difundira iz jedra v vrhnje plasti pločevine in na površini pločevine v veliki koncentraciji tvori Mgo. To pa predstavlja pri emajliranju velik problem. Ena od rešitev tega problema je:

Na kovini tvorimo pred emajliranjem plast oksida nekega elementa in na to oksidno plast brizgamo emajlno mešanico. Primeren element je krom. Potencialna napetostna vrsta teh elementov si sledi:

MAGNEZIJ - ALUMINIJ - KROM

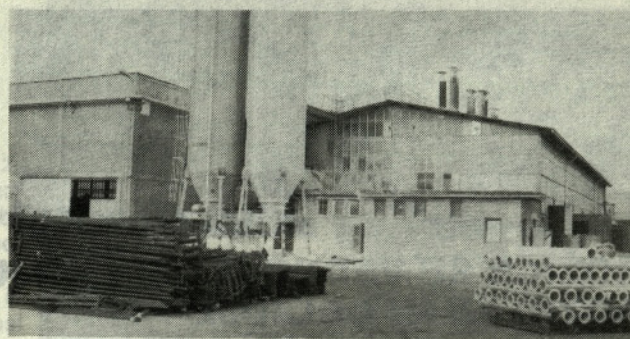
Celoten postopek obdelave površine aluminija:

2,5 % NaOH (5 min) - H₂O - HnO dest. - kromatna kopel (5 min) - H₂O - H₂O dest. - sušenje (sobna temperatura)

Emajli za aluminij se nanašajo z brizganjem ročno ali pa avtomatsko. V poštev pride tudi elektrostatski mokri postopek brizganja kakor tudi suho elektrostatsko brizganje. Nanešeni sloj emajla se da v peč še moker, ali pa se suši na zraku nekaj minut pri sobni temperaturi in se žge pri temperaturi 520-560 °C.

NOVI VIDIKI UPORABE ALUEMAJLA

1. Do nedavna so uporabljali aluemajle za:

TOZD FRITE - proizvodni obrat

- zunanje emajliranje posode,

- arhitektonske panoe,

- signalizacijo,

- zgornji deli likalnikov,

- pralne stroje, za posodo v vlakih in avionih.

2. Novi moderni dosežki na področju uporabe aluemajla:

Najpomembnejši dosežek je emajliranje notranje strani posode z aluemajlom z izboljšano kemijsko odpornostjo.

Naj navedem nekaj primerov:

a) Na Švedskem emajlirajo v dveh slojih in dveh žganjih. Naknadni stroški žganja v notranjem delu so minimalni, če so emajlirani artikli na zunanji strani dekorirani s serigrafijo ali dekalkomanijo, ki zahteva drugo žganje. Drugo žganje notranjega emajla in žganje dekorja poteka v eni operaciji.

b) V Franciji neka firma proizvaja že od leta 1977 samokuhala, emajlirana znotraj in zunanje. Notranje emajliranje je enoslojno in enkrat žgano.

c) Neka nemška firma proizvaja toasterje, ki so emajlirani

na zunanji strani in dekorirani na emajlu. Ravno tako proizvajajo aluminijaste cevi emajlirane na notranji strani.

d) Ena francoskih firm izdeluje gorilnike za štedilnike iz aluminija ASTM 3003, ki so emajlirani na notranji strani. Neka druga francoska firma testira plinske gorilnike izdelane iz emajliranega litega železa pri temperaturi 600 °C in to emajlirane z aluemajlom. Ta firma je zainteresirana za široki diapozon barv, kera bi tako prebili ozek obseg klasične barvne skale emajla tradicionalnega litega železa.

Neka nemška firma emajlira aluminijaste liste v roli. Izhodna točka je aluminij debeline 0,4 mm, ki ga hkrati odmotavajo in obdelujejo. Po emajliranju lahko na zadnjo neemajlirano stran prilepijo samolepilni material in list emajliranega aluminija ponovno zvijejo. To je možnost za oblikovalce, da realizirajo dekorativne samolepilne motive.

Naše inovacije v letu 1984

V letu 1984 smo si zastavili nalogo, da dosežemo največje število inovacij doslej. Akcija 90 let EMO - 90 novih invencij je uspela, o rezultatih in nagradi DIATI za največ predlogov bomo še pisali.

KR so se sestale 16 x in obravnavale 96 predlogov, od katerih smo jih 70 zaključili. 29 KP in 11 TI izkazuje gospodarsko korist v višini 25.053.470 din. Avtorji so prejeli nadomestil 843.319 din ali 3,36 %. Razmejitev po TOZD prikazuje tabela.

Največje inovacije glede prihrankov predstavljajo posamezne inovacije: 2 v TOZD Posoda, 1 v TOZD Kontejner in 1 v TOZD Odpreski, torej ni toliko množičnost ko posamezni predlogi.

Po TOZD so prispeli novi predlogi:

POSODA - 27 predlogov, KOTLI - 22 predlogov, KONTEJNERJI - 15 predlogov,

DSSS - 2 predloga, RADIATOR - 9 predlogov, VZDRŽEVANJE - 5 predlogov,

ODPRESKI - 6 predlogov, ORODJARNA - 3 predlogi, SERVIS - 1 predlog.

V okviru problematike MID smo imeli eno izven sodno poravnavo, ki smo jo zaključili.

Izdan je bil bilten INOVACIJ 1982, 1983 v 50 izvodih, za leto

1984 pa bo izšel v I. kvartalu 1985.

Javni razpis odprtih problemov ni uspeh. Celotna akcija je pokazala, da so se posamezni TOZD odločili za prezahtevne razpise, tako da ni bilo veliko prijav in le nekaj delnih rešitev.

MID smo poskušali povečati z dvema propagandnima letakoma, žal so jih v Emajlirnici vztrajno odstranjevali neodgovorni posamezniki, ki so tako iz nepojasnjenih vzrokov dobesedno trgali svoj denar iz razglasnih desk.

Sprememba pravilnika omogoča vsakemu delavcu, da racionalizira postopke, daje predloge in ima pravico do posebne-

ga plačila in nagrade. Lestvica nagrajevanja je v tem trenutku še zastarela, saj inflacija nezadržno niža vrednost denarnih priznanj, tako da bomo morali ponovno misliti na korekturo v letu 1985.

Nagrado inovator Celja za preteklo leto je prejel tov. Maček Karel iz TOZD Radiatorji, ki je izredno aktiven inovator z vrsto uspešnih in dragocenih rešitev problemov v svojem delokrogu.

Pri Patentni pisarni Ljubljana smo zahtevali za 6 prijavljenih predlogov zastopstvo, da dosežejo patentno zaščito pri Zveznem zavodu za patente.

Nekaj novosti je bilo razstavljenih na POSLOVNIH DNEVIH EMO in so vzbudila precejšnje zanimanje poslovnih partnerjev.

Ocenjujemo torej lahko, da je MID v letu 1984 dosegla nivo in stopnjo, ko bo za kvaliteten premik potrebno storiti nekaj več, drugače bo pričela krivulja množičnosti in pomembnih inovacij upadati.

Problemska konferenca ZK Slovenije, ki je bila junija v Ljubljani in je bila namenjena samo problematiki iz ID in od katere smo dosti pričakovali, je šla neopazno mimo. Mislim, da so redki v podjetju, ki so brošuro referatov in sklepov s te konference prebrali, člani ZK pa men- da niso niti v enem TOZD o tem

razpravljali. Inovacijska dejavnost ostaja torej pastorek tam, kjer bi morala biti privilegirana.

Upamo in le želimo si lahko, da bomo kmalu morali zakonsko registrirati ves inovacijski dohodek, da bomo planirali sredstva za ustvarjanje tega dohodka, torej bo inovacijska dejavnost del gospodarskega plana in obračuna.

Predloge, ki se prepočasi realizirajo in obravnavajo, poskušamo reševati s pomočjo društva LT, ki ima polni posluh in daje veliko podporo, bolj pa bi se morali vključevati člani DIATI, saj je končno to društvo bilo ustanovljeno, da pospeši MID v DO EMO.

Inovacijska dejavnost
Adolf ŽVIŽEJ

INOVACIJE V LETU 1984

TOZD	PREDLOGI			SKUPAJ	GOSPOD. KORIST din	POSEBNO PLAČILO %		
	SP	KP	TI			PP/GK	IZPLAČILO ZA SMISEL	
1. Posoda	12	13	3	28	8.231.406	495.862	6,07	4.000,-
2. Kotli	8	5	3	16	105.999	16.100	15,18	3.900 + 72.000 akont.
3. Kontejner	3	1	2	6	5.746.643	57.501	1	300
4. Odpreski	-	3	-	3	9.916.689	162.170	1,63	-
5. Radiator	6	3	1	10	678.235	63.956	9,42	1.500 + 12.000 akont.
6. Frite	1	1	-	2	193.410	28.032	14,49	300
7. Orodjarna	-	2	1	3	85.628	15.887	18,55	-
8. Vzdrževanje	-	-	1	1	-	-	-	4.000 din akont.
9. Servis	-	-	-	-	-	-	-	-
10. DSSS	-	-	-	-	-	-	-	-
11. ERC	-	1	-	1	95.460	3.811,50	3,99	-
SKUPAJ	30	29	11	70	25.053.470	843.319	3,36	10.000 + 88.000 akont.

CHO OY MOČNEJŠI

Potem, ko je premagala glavno oviro, se je morala odprava v južno steno Cho Oya zaradi orkanskega vetra vrniti.

Nadaljevanje iz prejšnje številke

Po dveh dneh nam končno uspe, da najdemo prehod do tabora ena. Iz baze se spustimo sto metrov niže, na moreno. Tu nas pot vodi med kupi kamenja, velikega in malega, vseh mogočih oblik in barv. Nekateri se celo svetijo. Ko stopa noga nanje se spodmikajo, koraki postajajo negotovi. Dostikrat skoraj padeš, takrat preklinjaš ta nemogoči svet. Pot nas vodi dalje mimo jezera. Obidemo ga daleč na desno. Gladina vode je zelenkasta in čisto mirna. Le tu in tam se z visokega zaledenelega obrežja vsuje v vodo plaz kamenja. Takrat voda vzkipi in zašumi, a le za hip. Počasi obrnemo jezeru hrbet. Spustimo se navzdol po pobočju do ledeniške reke. Ta je vsa kalna in deroča. S sabo nosi mivko in manjše kamenje.

Ob njej zavijemo navzgor v smeri proti toku. Na desni so namesto obrežja visoke ledene galerije. Šele ko jih zmanjka se svet zravnava. Površina je posuta z manjšimi kamni, le tu in tam je kakšen osamelec, velikan, na katero lahko sedemo in si odpočijemo trudne noge. Vendar ne za dolgo, treba je naprej, na ledenik. Ta je naprej brez razpok, le velike, ledene igle vseh oblik in velikosti štrlijo kvišku. Hodimo ob njih, vse je podobno, dolgo časa enako, pokrajina se počasi vzpenja, vendar se tega sploh ne zaveš.

Tako nešetokrat ponovimo pot čez ledenik, ko tako nekoč z Marjanom doseževa svet razpok, ki so v začetku majhne in nenevarne. Marjan ima z njimi srečo. Na celotnem, ogromnem področju je ena in ravno v to vtakne svojo nogo. (Podobno, kot

če bi se v Sahari zaletel v edino drevo). Še sreča, da se vse konča brez posledic. Hitiva naprej, najin cilj je nekje višje, zgoraj, tudi najine misli so tam. Na ledeniku, v blodnjaku razpok sta ostali le najini počasni postavi. Marjan nekoliko zaostane. Kar naenkrat zaslišim nečloveški krik. Samodejno se obrnem. Marjan se je do kolen pogreznil v razpoko. S težavo, vendar brez posledic, se izkoplje iz nje. Bližava se »enki«, mrači se že. Pred nama je še zadnja ovira, ki naju loči od tabora. Velika ledeniška razpoka nama zapre pot. Na srečo je v njeni sredi zagozdena velika ledena greda, ki tvori nekakšen naravni most. Ko lezem po njej, zija pod mano globina dvajsetih metrov. Strah me je, da se bo podrla. Srečno dosežem sosednji rob in tabor ena.

Naslednji dan nameravata Dani in Milan priti za nama. Zjutraj ju zagledam, kako stojita ob ledeniški razpoki. Milan maha z rokami, nekaj vpije, vendar ker sem predaleč ga ne slišim. Preteče nekaj trenutkov, onadva pa se še vedno ne premakneta. Še vedno stojita na mestu. Stopim proti njima. V hipu mi postane jasno kaj se je zgodilo. Zrušil se je ledeni most. Treba se bo znajti. Nekoliko bolj levo jima čez granitne plošče pritrdim vrv. Tako ukanimo neprehodno mesto.

Tabor »ena« si uredimo pod granitnim stolpom. Skala je dvomljiva in vsa napokana. Ležim ravno pod nekakšnim granitnim kljunom. Sredi noči, v snu začutim, kako se dušim. Po glavi in hrbtu čutim udarce, vse to spremlja oddaljeno bobnenje. Vse večja teža neznanega bremena me pritiska k

tlom. Z vso silo se le iztrgam iz groznega objema in se sedem nekaj metrov stran. Strašansko me boli glava, ničesar prav ne vem, lovim redek zrak. Šele čez čas opazim skalni podor, ki je zasul ves predel, kjer sem še malo prej ležal. Zjutraj pa opazim samo malo stran tudi več sto kilogramov težko skalo.

Že dva dni pritrjujeva z Marjanom v steni nad taborom vrvi. Plezava navzgor po nekakšnem lijaku, ki je ves črn od padajočega ledu in kamenja. Mimo naju neprestano švigajo kamniti izstrelki, nad glavama pa kipijo preteči seraki. V trenutku, ko stopim na kamnito polico pod serakom prileti kamen in me oplazi po roki. Marjan je še nekje spodaj, za skalnim stebrom. Ko že mislim, da je najhuje mimo, se nekje zgoraj utrga del seraka. Imam samo še toliko časa, da se vržem v bližnjo kotanjo in že ropota mimo mene ledeni drobir. Žvižga in seka, da je vse belo, k sreči me tokrat ne zadene noben od uničujočih izstrelkov. Komaj mine ta smrtonosna ploha, že ji sledi druga. Nato nastopi mrtvaška tišina. Prekinejo Marjanovo sopihanje. Tudi on je nepoškodovan. Prinese mi novo vrv. Nimam druge izbire, kakor da plezam naprej. Plezam po zglajenem črnem ledu in se s strahom oziram navzgor v serake. Če se sedaj kateri utrga, sem izgubljen. Ždim na zglajeni črnini, kakor pajek, ki ga lahko odtrga že drobna, slabotna sapica. S težavo se rešim iz smrtonosne cone in splezam do skal, kjer sem vsaj delno varen.

Preplezava najnevarnejši del stene in pritrdiva vrvi. Naprej do tabora »dve« bo lažje. Konec vrvi pritrdiva v dno kotanje ter pustiva v njej tudi vso plezalno opremo ter tudi precej opreme za tabor dve. Med tem časom sta Dani in Milan oskrbela tabor ena z vso potrebno opremo in se vrnila v bazo. Marjan, Matjaž in jaz predremljemo noč na enki. Sredi noči me zbudi bobnenje plazu. Kmalu zatem začutim leden piš. Objame me kristalast puh. Matjaž še naprej mirno spi, sam pa se stisnem pod ponjavo. V nasprotnem kotu vpije Marjan: »Dež, dež, dežuje!«

Naslednji dan Matjaž ostane na enki. Potrebno jo je oskrbeti še s preostalo opremo in jo razširiti za bivanje štirih ljudi.

Z Marjanom sva zapustila enko že zgodaj zjutraj. Vzpenjava se po zaledenelem skalnem stebri. Sončni žarki naju ujamejo že zelo visoko. Prežimarima začetnih sto petdeset metrov. Takrat pa skoraj izgubim živce, vrvi ni več. Visi daleč stran, vsa razsedana med kupi ledenege drobirja. Sinočnji podor nam je uničil nekajdnevno garanje. Zla usoda naju je pahnila ponovno na začetek. Preklinjam steno, serake, vse, vse pa je dim v veter. Po tem porazu nam obeta edino rešitev le še snežni steber na desni, ki spominja na katedralo. Že naslednji dan se ga lotimo Dani, Marjan, Matjaž in jaz. Pritrjujemo vrvi, plezanje je vseskozi izredno naporno, napeto, ekstremno in me spominja na plezanje v težavnih stenah južnoameriških Andov. Vrstijo se ledeni stolpi, velike ledene rezi in grive iz sipkega snega, povrhu pa je tu še izredno redek zrak. Dan je

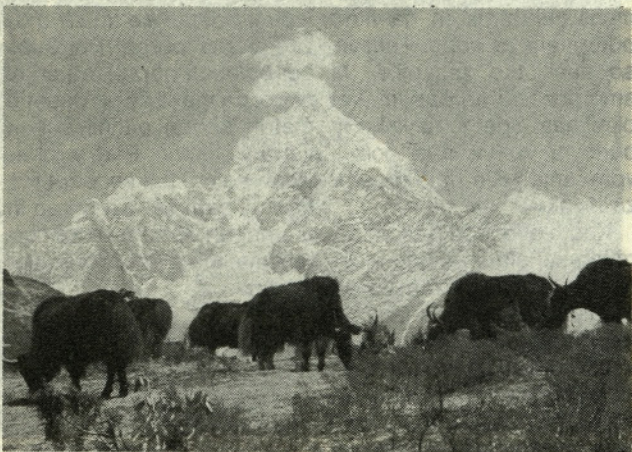

Franček Knez: »Čas odnaša in prinaša nove meje – tudi južna stena Cho Oya bo nekoč preplezana.«

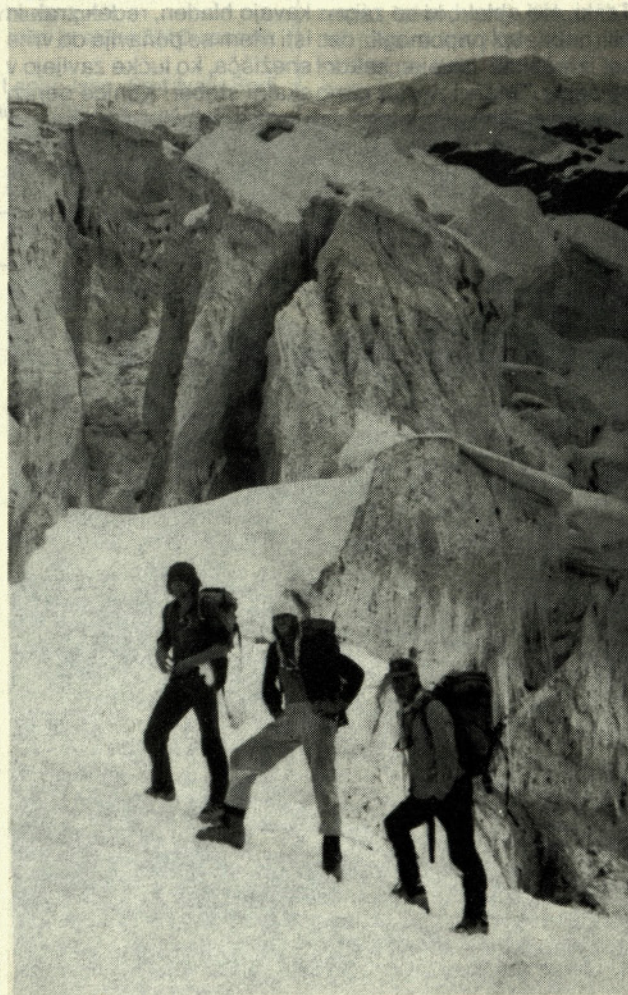
slab in nenehno sneži. Iztokajo se nam kolobarji bele vrvi.

Že dva dni nam v ušesa udarja lahen, uspavajoči šum. Na platno baznega šotora se v kosmičih usedajo snežinke. Proti večeru se sivi oblaki razblinijo in v ugašajoči svetlobi pojemajočega dne sine vedro nebo, na katerem se prično prižigati prve zvezde. Skrivnostno migetajo in zdi se, kakor da nam sporočajo: »Jutri bo lep dan«.

In res. Jutro je lepo, sončno. Popoldan odidemo proti taboru ena, proti večeru pa se že spoprime s kupom snega, ki je tabor popolno-

Himalajsko govodo – jak.

Milan, Marjan in Matjaž prečkajo ledenik.

ma zametel. Z delom končamo šele pozno ponoči. Ko ležemo k počitku, še nekaj ur v nas žive gibi utrujajočega garanja, v ušesih pa nam zveni oddaljeno pokanje padajočega ledu in kamenja. Na nebu sije luna. Njena mlečna svetloba daje okolici rahlo turoben značaj. Močan veter veje posamezne oblake čez robove prepado. Čez čas ne več in ne vidiš ničesar več.

Več dni zatem, ko je kamnita ujeda stegnila kremplje in se rešila naših vrvi, smo ponovno pletli svoje niti, kot da se ne bi zgodilo ničesar.

Plezamo zgornji del katedrale, navpične snežne strmine, posejane s skalnimi otočki, na katere lahko pritrdim vrvi. Sipki sneg je tu prava nadloga, z največjo težavo plezamo ta mesta. Na vršnem grebenu me zaustavijo velike snežene strehe, podobne velikim belim turbanom. Nimam druge izbire, kakor da skozi enega od teh napihov izkopljem luknjo. Kopanje me tako zasvoji, da niti ne opazim, da sem se medtem potopil v megleno morje. Ko zlezem skozi odprtino na drugo stran, se vsuje snežna ploha. Hitro pritrdim vrv in se vrnem k prijateljem. Sneži vse močneje, z višin drsijo manjši plazovi, ki postajajo vedno večji. Ob pritrjenih vrveh hitimo v podnožje stene. Dan se izteka. Težki, sivi oblaki, ki so zagrnili nebo, so pripomogli, da se izteče še hitreje, kakor običajno. Snežni zastor ple-

sočih snežink je vse močnejši in gostejši. Upognjenih hrbtov in utrujenih ter opotekajočih korakov hitimo naprej mimo številnih razpok čez ledenik, proti bazi. Nekje zadaj, še ne tako daleč za nami, pa je ostala stena, ki je pravkar pričela s svojih pleč svoj smrtonosni tovor. Bobnenje plazov nažira naša otopela čutila, mi pa si tako želimo malo miru in počitka v bazi. Neprestana vračanja na ista pota me delajo otopelega. Snežni vihar nam je na »enki« raztrgal najlonsko ponjavo, zato postavimo šotor in posušimo mokro opremo.

Noč je mrzla in jasna. Številni utrinki parajo nemo nebo. Od časa do časa se tam daleč za Everestom polblisne. Podoben pojav kot pri nas doma v vročih poletnih dneh. Mir in negibnost noči moti le pogosto bobnenje plazov.

Okoli polnoči zapustimo toplo in prijetno zavetje spalnih vreč. Zrnat sneg škriplje pod nogami, da surovo odmeva v gluhi noči. Tanki prameni svetlobe čelnih svetilk tipajo navzgor po strmih snežišču. Pogosto zdrsnemo levo in desno in obliznejo prepadne stene. Lučke se počasi pomikajo proti zgornjemu robu snežišča ena za drugo. Vsake nekaj korakov zastanejo. Takrat pljuča kakor ponorela vsrkavajo hladen, redk zrak in isti ritem se ponavlja do vrha snežišča, ko lučke zavijejo v skalni steber. Konice derez,

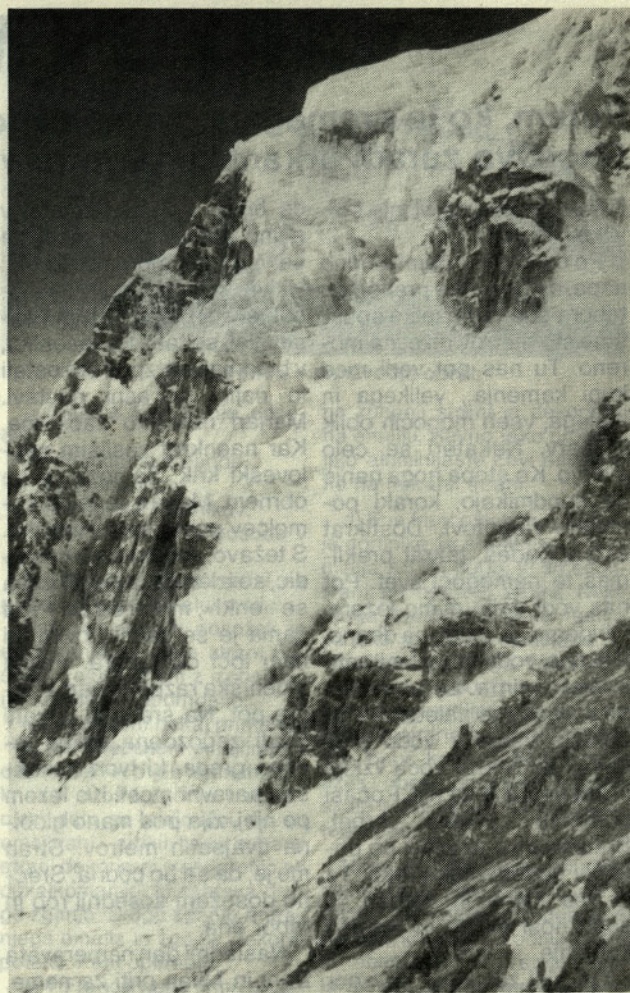
ki so še malo prej lepo oprijemale mrzel sneg ali led, sedaj zapraskajo po zaledenelih skalah, cvilijo, škripljejo, pogosto pa se pod njimi tudi iskri. Mimo teh čudnih pošasti šviga padajoče kamenje in led. Pogosto katero od sopihajočih pošasti tudi oplazi in takrat tišino zmoti krik bolečine. Mraz počasi leze v telo, prihaja v čevlje, v obleko, rokavice. Prsti so čisto togi.

Črne konice vrhov se odražajo na pordečem obzorju, mraz pa je vse hujši, obzorje je vse manj rdeče, konice vrhov pa postajajo vse svetlejšje. Na vrhu grebena me pozlati jutranji škrlat. Do pasu se utapljam v šipkem snegu. Z Milanom pritrjujeva še zadnje vrvi. Marjan, Dani in Matjaž medtem kopljejo v sneg luknjo za tabor dve. Spominjajo na jazbece.

Popoldan se vrnemo v tabor ena. Naslednji dan ga oskrbim z novimi zalogami hrane.

Dolgo smo že tukaj, minilo je že veliko dni, odkar je naša odprava odšla na pot in čas je že, da se povzpemo na vrh. Zato se odločimo, da poizkusimo splezati na vrh v alpskem svetu.

V temni noči premagujemo strmimo do tabora dve. Čez dan počivamo in nasitimo lačne želodce, ko pa se zmračijo krenemo naprej, navzgor. Pritrjene vrvi se kmalu nad taborom končajo. Le malo više, ob velikih ledenih stolpih se pogreznemo do pasu v sipki sneg. Tako dolgo časa gazimo na veliko sedlo. Proti zgornjemu robu nam prično vidno pešati moči. Matjažu splahni upanje v uspeh in vrne se nazaj. Milan je to storil že pod taborom ena. Ostali smo še Dani, Marjan in jaz. Dosežemo zgornji rob sedla in s tem tudi veliko razpoko. Tu si uredimo snežno polico in na njen prespimo ostanek noči. V jutranjih urah se lotim previsnega ledenega oboka. Z veliko tečavo ga preplezam. Nato plezamo drug za drugim navzgor po strmih žlebu, globina pod nami raste. Občutek imam, da je ledeni žleb neskončen. Poldan je mimo, počasi, tiho in neopazno nastaja noč. Povsod naokoli so hladne, ledene in navpične skale. Nikjer ni niti toliko prostora, da bi lahko sedli. Naenkrat, čisto slučajno, pa se Daniju vdre pod nogami in pade v ledeno razpoko. Komaj zavpijem »stoj, tu bomo spali«, že se tlačimo v naše novo domovanje. Dno visi navzdol, zato ga nekoliko zaravnamo tako, da

Snežni plazovi so v stenah Cho Oya nekaj povsem vsakdanjega.

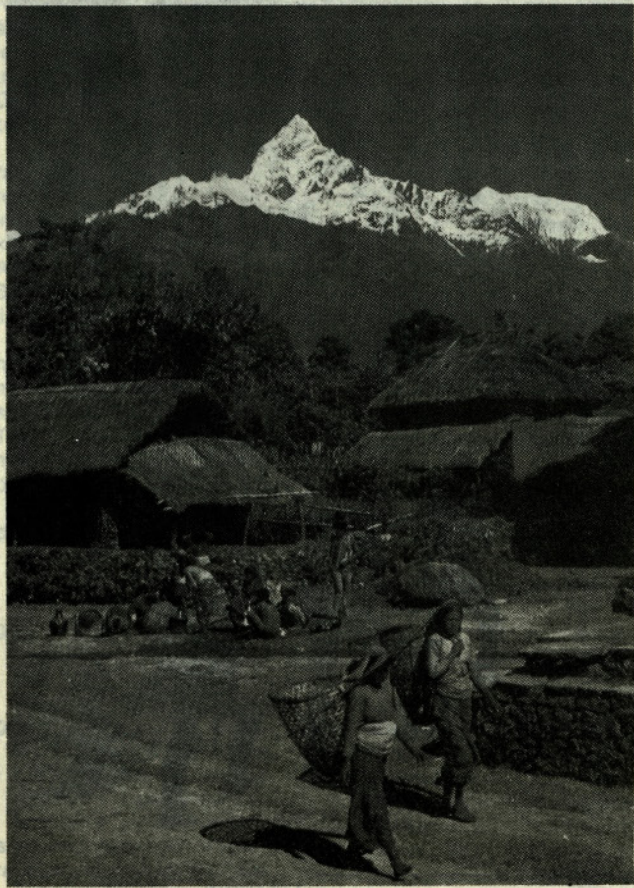
lahko spimo vsak na svojem mestu. Sam ležim v desnem kotu med dvema gladkima ledenima stenama, ki sta si tako blizu, da se niti obrniti ne morem. Mraz v tem »prekletem hladilniku« je takšen, da bi ostal za veke »nepokvarjen«.

Končno mine tudi ta težka noč, za katero vsi mislimo, da je tudi zadnja. V jutranji zarji novega dne, ko vrhovi naokoli žare in ko se še nisimo dodobra prebudili, že plezamo po strmini. Po nekaj urah dosežemo prva skalna mesta in se navežemo na tanko vrv. Plezamo od skale do skale, vmes pa tudi po ledu, ki se lomi, kot da bi razbijal drago steklo. Strmina postaja vse hujša, vzpon vse težji. Da lažje preplezam strma mesta dostikrat snamem nahrbtnik in ga nato potegnem za sabo. Težave, so nas tako zasvojile, da smo pozabili na čas in svet okoli nas. Spet je tu večer in ponovno se v nas poraja vprašanje »Kje najti prostor za bivak?«

Nad glavo, pod pasom strmih skal slutim edino možno mesto. Ko splezam tja, se resnično izkaže, da lahko v led izdolbemo ozko poličko. V skalo nad glavo zabijem kline. Pripnemo se nanje in onemogli posedemo na borenem prostorčku. Celi dve uri grejemo vodo, da postane

mlačna. Močan veter, ki piha, nam ugaša gorilnik. Končno se naveličamo vsega, spijemo mlačno vodo in zlezemo v spalne vreče k počitku. Še dobro nisem utegnil zapreti oči, ko se je že pričel peklenski ples. Sunek vetra sesuje na nas prvi plaz snega. Zatem cvileče zavije okoli skalnih robov in počasi pojenja. Komaj se vse nekoliko umiri, že sledi novi val. To se ponavlja brez konca in kraja, zdi se da že celo večnost. Utopljam se v vedno novih in novih curkih sipajoče bele groze. Ko sem nad vsem že skoraj obupal, je noč le skrila svoja črna krila.

Z nastankom novega dne sem ves utrujen le s težavo stal na majavih nogah. Sunki viharja so bili še močnejši, ledeni kristali so mi strahovito parali obraz. Poizkusil sem plezati naprej, na vršni plato, pa me je že po desetih metrih skoraj pahnili sunek vetra v globino. Prsti v rokavicah so postali neobčutljivi. Počutil sem se razočaran in premagan. Vrnem se k prijateljem. »Pot navzgor je pot v smrt«.

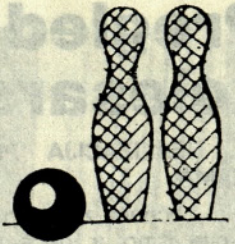

Machhapuchhara (7059 m) – šerpovska vas.

(Nadaljevanje v prihodnji številki)

Kegljaška sekcija v letu 1984

V začetku leta 1984 je bil izvoljen odbor kegljaške sekcije, ki je bil zadolžen za realizacijo zadanega programa oziroma organiziranje raznih internih tekmovanj in sodelovanje na tekmovanjih izven naše DO.

V letu 1984 smo startali prvič z dvema ekipama v regijski ligi. Ekipa EMO je zasedla dobro 5. mesto, ekipa Emajlirec pa zadovoljivo 12. mesto v drugi ligi OKZ. Po udariti velja, da so v letošnjem letu začele z rednimi treningi dekleta, ki so se občasno pojavile na tekmovanjih različnih turnirjev.

Ekipa EMO je redno, pravilno in brez kršenja pravil tekmovanja s strani ZTKO nastopala na:

- SŠI – za registrirane igralce,
- za neregistrirane igralce,
- borbene igre, kjer je nastopala ena ženska,
- za starejše člane,
- ženske.

Pri nastopanju na SŠI velja omeniti uspeh, da je ekipa registriranih igralcev osvojila drugo mesto, samo 7 kegljev smo zaostali za Železarno Štore. Med posamezniki pa je drugo mesto osvojil tov. BRGLEZ Slavko.

Sodelovali smo na memorialu Vlada Skočaja, kjer smo osvojili prvo mesto, na turnirju memoriala Mira Bofulina pa odlično 5. mesto med 18 nastopajočimi ekipami iz Slovenije.

V borbenih igrah za jugoslovanski pokal smo bili zelo uspešni in dosegli, dosedaj največji uspeh – 5. mesto v celjsko-zasavski regiji.

Na regijskih tekmovanjih posameznikov je najvišje mesto iz EMO dosegel tov. Cestnik Franc in sicer 26. mesto na reg. tekmov., v parih pa Grilanc – Brglez in sicer 11. mesto.

Poleg omenjenih tekmovanj velja omeniti pomen izboljšanja odnosov in sodelovanja z Elektro Celje, z njimi smo odigrali dva srečanja, v Golovcu smo zmagali, izgubili pa na kegljišču v Selcah.

Ženska ekipa se je pomerila tudi v prijateljskem dvoboju z LJK Savinja in izgubila.

Kegljaška sekcija je organizirala tri prijateljska srečanja EMO : EMAJLIREC, katerih namen je bil pregled forme igralcev I. in II. ekipe.

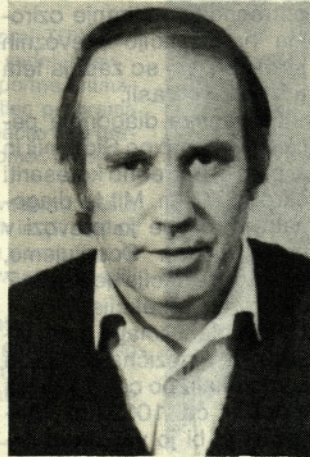
Zanimiv četverboj je bil organiziran jeseni. Nastopile so ekipe v borbenih igrah in sicer ekipa I. EMO, ekipa II, EMAJLIREC, ekipa rekreativcev in ženske. Po izenačeni igri so vendarle osvojili 1. mesto igralci iz ekipe EMO.

Moška ekipa EMO je sodelovala na turnirju SZP Zavarivač »POMLAD 84« in osvojila 1. mesto.

V lanskem letu, ko je naša DO slavila 90 let, si je RŠD zadalo odgovorno nalogo iz-

peljati 90 akcij z rekreativno vsebino.

Izmed teh akcij je bila najzahtevnejša organizacija emajlirskih iger Jugoslavije. Naša DO je osvojila 1. mesto, med posamezniki pa je osvojil 1. mesto Grilanc Anton.

Vodja kegljaške sekcije RŠD EMO Šrot Ivan.

Ob dnevu žena je bil organiziran ženski turnir in turnir v borbenih igrah eksternega

značaja, kjer je moška ekipa EMO razočarala in osvojila 6. mesto od 8 ekip. Ženska ekipa je prijetno presenetila in osvojila 3. mesto.

Razen tega je kegljaška sekcija organizirala tekmovanje za DAN invalidov. Nastopili smo z dvema ekipama in osvojili 1. in 2. mesto.

Kegljaška sekcija je v letu 1984 izpolnila program dela v celoti. V okviru tekmovanj med TOZD je organizirala interno tekmovanje v borbenih igrah na 100 lučajev, tekmovanje posameznikov prvi in finalni del za moške ter tekmovanje posameznik in sicer dva kroga tekmovanj na 100 lučajev.

V borbenih igrah in na 100 lučajev je zmagala ekipa DSSS, med posamezniki Grilanc Anton, med dekleti pa Rojc Danica.

Na koncu pregleda rezultatov velja poudariti oziroma opozoriti še na določene pozitivne in negativne strani, ki so se pojavile med ciklusom tekmovanj.

Najprej pozitivne: Odločili smo se za pobiranje članari-

ne, ki velja za vse člane, z letom 1985 pa bi se vključila tudi dekleta.

V ekipi EMO sta v ciklusu tekmovanja nastopila dva člana KK Celje mladince – Gmajner Stane in Mesarec Beno. Splošno mnenje je, da je takšno kegljanje igralcev v regijski ligi tudi pomagalo, da sta oziroma da je KK Celje – mladinci osvojili najvišja mesta v republiki in SFRJ.

Seveda ne smemo pozabiti, da je prvi del lige nastopal za naše barve in kasneje na turnirju 90 let EMO tudi Vanovšek Viki, ki je prispeval svoj delež ekipi.

Na koncu še nekaj v zvezi z organizacijo tekem oziroma turnirjev, to velja predvsem za sojenje. Mislim, da je vsak član ekip EMO osveščen, da je dolžan odsoditi svoj delež in nastopiti za naše barve, nikakor pa ne samo nastopati, ostala dela pa se na posameznike ne nanašajo.

Ob zaključku poročila bi rad poudaril, da smo mi vsi z delom (kegljanjem in organizacijo tekmovanj) dokazali, da smo zdrav kolektiv, na katerega smo lahko mi in drugi delavci v EMO ponosni.

Tehnični vodja kegljaške sekcije RŠD EMO Grilanc Anton

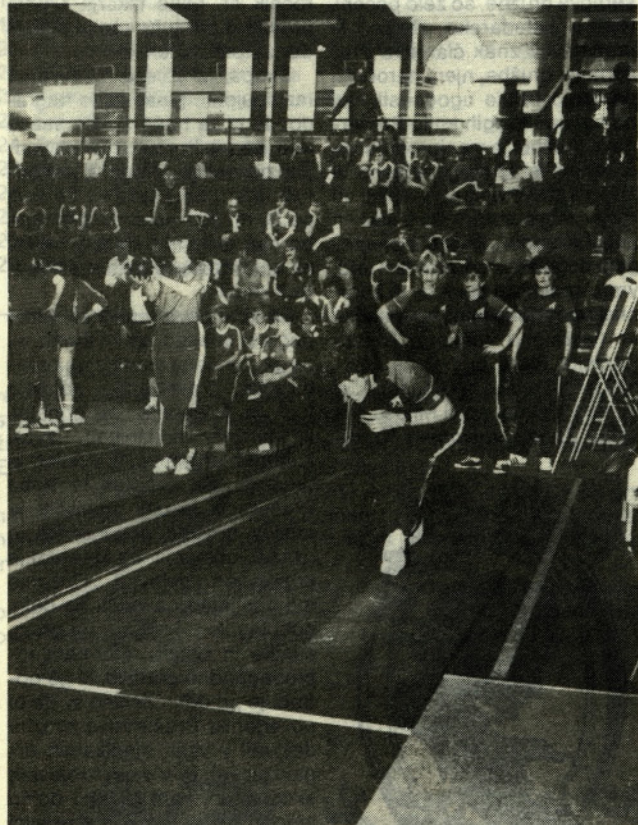
Naši kegljači uspešni

V decembru je ekipa naših kegljačev sodelovala na 4. memorialu Mirka Bofulina v borbenih igrah.

Od dvajsetih nastopajočih ekip je ekipa EMO zasedla odlično 5. mesto.

V ekipi EMO so nastopili: Lapan Ivan, Šrot Ivan, Šorli Vlado, Brglez Slavko, Lešek Franc, Gregorčič Emil in Grilanc Anton.

G. A.

Kegljanje je stara ljudska igra. Je ena tistih redkih športnih panog, ki rabi tudi razvedrilo – ne glede na starost in spol.

Prvenstvo DO-EMO za leto 1984

Skupni rezultati 300 lučajev za člane:

1. Grilanc Anton	1250
2. Šrot Ivan	1247
3. Vanovšek Viktor	1246
4. Lapan Ivan	1235
5. Šorli Vlado	1213
6. Brglez Slavko	1193
7. Pesan Mihael	1190
8. Hojnik Helmut	1184
9. Gražl Ivan	1173
10. Kajta Tomislav	1154
11. Podgoršek Mirko	1148
12. Korent Jože	1062

Najboljši trije rekreativni kegljači za leto 1984:

1. Pesan Mihael, 2. Hojnik Helmut, 3. Korent Jože

Š. I.

Nastopilo 50 kegljačev

Rezultati in vrstni red prvenstva posameznikov DO EMO v kegljanju

Člani 100 lučajev – vrstni red:

1. Šrot Ivan 425, 2. Šorli Vlado 422, 3. Vanovšek Viki 404, 4. Grilanc Anton 403, 5. Hojnik Helmut 401, 6. Lapan Ivan 400, 7. Gražl Ivan 394, 8. Kajta Tomislav 391, 9. Brglez Slavko 387, 10. Podgoršek Mirko 386.

Sledijo:

11. Pesan Miha, 12. Korent Jože, 13. Pišotek Anton, 14. Milač Tomi, 15. Gregorčič Emil, 16. Buser Anton, 17. Vanček Ivan, 18. Hauko Mirko, 19. Platovšek Rudi, 20. Lešek Franc, 21. Misja Edi, 22. Peternel Franjo, 23. Valentič Drago, 24. Mesarič Miro, 25. Kamenik Silvo, 26. Obrez Vojko, 27. Muršič Marjan, 28. Kovačič Avgust, 29. Dobrišek Roman, 30. Štampe Rudi, 31. Krušič Ivan, 32. Vidmajer Franc, 33. Milošič Slavko, 34. Zavšek Slavko, 35. Jazbinšek Brane, 36. Putnik Milan, 37. Lipar Zoran, 38. Pustek Anton, 39. Žnidar Slavko, 40. Brenc Drago, 41. Šamec Florjan, 42. Stanimirovič Ljubimko, 43. Potočnik Silvo, 44. Čander Jože, 45. Jezovšek, 46. Mladič, 47. Remškar Silvo, 48. Vodeb Marjan, 49. Šekoranja, 50. Šmidt Oskar.

Pregled in program dela kolesarske sekcije

I. REALIZACIJA PROGRAMA

Na občnem zboru naše sekcije smo v decembru 1983 zastavili okvirni plan dela, ki je vseboval deset aktivnosti in sicer:

1. Pohorski maraton – eden najštevilnejših in najzahtevnejših maratonov pri nas, ki ga prirejajo družbenopolitične organizacije krajev ob progi.

ČAS: 4 julij

UDELEŽBA: 16 kolesarjev

2. Kozjanski maraton – dolžina 120 km

ČAS: 27 maj

UDELEŽBA: 14 kolesarjev

3. Maraton Franja – najdaljši maraton 155 km in edini, ki je tekmovalnega značaja.

ČAS: 22 julij

UDELEŽBA: 10 kolesarjev

4. Pokal Vitka VITANCA – kolesarski klub Celje vsako leto v juliju organizira spominsko dirko za pokal tragično preminulega kolesarja UDELEŽBA: 1 kolesar

5. Merksov pokal – krožna kolesarska dirka v Celju in poteka po ulicah naselja Nove vasi v dolžini 2300 m. Odvisno od tekmovalnih skupin se vozi krožno 3 do 24 krogov oziroma 6,9 do 55,2 km.

UDELEŽBA: 3 kolesarji

6. Celjski maraton, to pot speljan po drugačni trasi v skupni dolžini 90 km. Emovska udeležba je bila številna, toda še vedno premajhna, da bi dobili pokal kot najštevilnejša ekipa.

ČAS: 23. 9.

UDELEŽBA: 23 kolesarjev

7. Vzpon na Vršč

ČAS: 8. 9.

UDELEŽBA: 4 kolesarji

8. POMURSKI MARATON

ČAS: 25. 8. 1984

UDELEŽBA: 7 kolesarjev

9. Maraton Dražgoše 84

ČAS: 27. april

UDELEŽBA: 3 kolesarji

10. Trim dan EMO v okviru letnih trim iger

UDELEŽBA: 20 kolesarjev

Kljub temu, da je udeležba na maratonih, povezana s precejšnjo finančno soudeležbo kolesarske sekcije ne beležimo željene oz. pričakovane množičnosti na teh akcijah, kar pa ne bi mogli trditi za akcije kolesarjenja na določen dan v tednu ter vožnje po emovskih trimskih poteh. Izpadel je planiran izlet v Logarsko dolino in slovenska diagonala, akcija ob 90-letnici EMO.

PROGRAM DELA ZA LETO 1985

1. MARATONI:

Pohorski maraton, Kozjanski maraton, Celjski maraton, Dražgoški maraton, Maraton Franja, Merksov pokal, Vitkov memorial.

2. OSREDNJE AKCIJE

Slovenska diagonala, Po poteh zmage nad fašizmom.

3. IZLETI

Kolesarski izlet, skupinske vožnje, emovske trimske poti, dobimo se ob torkih.

Nošilci akcij: Jurc Rudi, Kos Črtomir, Audič Srečko, Smeh Srečko in Schmidt Oskar.

Letošnji plan akcij smo po vsebini razdelili na štiri dele in za vsak del določili odgovornega nosilca akcije, ki bo skupno s člani kolesarske sekcije skrbel za organizacijo in koordinacijo izvedbe akcije.

Omenjeni maratoni, ki so največji v Sloveniji, so samo okvirni, saj je zaželeno, da

se udeležimo še ostalih, ki so primerni oziroma katerega primernost izbere nosilec akcije. Seznam maratonov, katerega potrjenega pošlje kolesarska zveza Slovenije, bo skozi celo leto izobešen na oglasni deski. Proučiti bo potrebno financiranje oziroma participacijo prevoznih stroškov, saj so zadnja leta ti izrazito porasli.

Slovenska diagonala pelje diagonalno po Sloveniji in je po njej potrebno kolesariti okrog 370 km. Mit te diagonale je, da se jo prevozi v enem dnevu. Ocenjujemo, da se bo te akcije udeležilo 7 članov naše sekcije.

Po poteh zmage nad fašizmom, množična akcija, ki bo potekala po celi Sloveniji v dolžini ca. 1000 km. Prevozili naj bi jo v 7 dneh. Izvedla bi se proti koncu junija oziroma v začetku julija. Planiramo, da bi se te akcije udeležilo okoli 30 ljubiteljev kolesarjenja.

Pri emovskih trimskih poteh bo potrebno zopet povečati zanimanje za to obliko rekreativne vadbe, zasledovati rezultate ter nagraditi

Kolesarstvu v zadnjem času res ne moremo odrekati množičnosti, kolesarjem pa ne zagretosti, saj nas o njej prepričujejo najrazličnejše preizkušnje, ki se jih lotevajo tisti najbolj vztrajni, navdušeni, med katerimi so seveda tudi člani kolesarske sekcije EMO.

prve tri iz vsake rekreativne skupine.

Vzporedno s tem bo potrebno organizirati vsaj enkrat tedensko skupinsko kolesarjenje izpred upravnega poslojpa DO.

Kolesarski izlet naj bi se izvršil v avgustu oziroma v

začetku septembra. Name njen je vsem članom kolesarske sekcije kot tudi vsem ostalim kolesarjem-delavcem in delavkam EMO. Namen izleta je rekreacija, razvedrilo, spoznavanje, humor in tekmovanje v spretnosti.

Kolesarska sekcija

PREŠERNOVA DRUŽBA IŠČE POVERJENIKE

Široko odprta možnost za vse, ki jih veseli delo s knjigami. Ste že razmišljali o tem?

V zadnjem času spet slišimo, da narašča zanimanje za Prešernovo družbo, saj je bila njena Redna zbirka za leto 1985 razprodana že pred koncem leta 1984. Zasluga za rast in ponovno oživljanje tega našega založniškega društva gre vsekakor močnemu programu in nizki ceni, predvsem pa poverjenikom. Marsikdo se pri tem vpraša: kdo pa sploh so ti poverjeniki, kako delujejo in – ali bi lahko tudi jaz postal poverjenik Prešernove družbe?

Preprost in splošen odgovor na to vprašanje se glasi: poverjeniki Prešernove družbe so kulturno osveščeni posamezniki (ali pa kar organizacije), ki želijo spodbujati zanimanje za slovensko knjigo in jo imajo tudi sami radi. Z njo gredo od vrat do vrat, od sodelavca do sodelavca za proizvodnimi trakovi in v pisarnah – pridobivajo nove zavaznike lepe besede nam vsem in sebi v zadovoljstvo in veselje. Seveda za to delo prejemo tudi določen odstotek denarnega nadomestila od vrednosti zbranih naročil.

Poleg tega, da pridobivajo nove člane Prešernove družbe, sodelujejo poverjeniki tudi pri predstavitvah knjig, organizirajo srečanja pisateljev in bralcev, knjižne razstave, sejme in

podobno. Najbolj uspešne Prešernova družba še posebej moralno in denarno nagraduje.

Knjige, ki jih posedujejo delovnim ljudem poverjeniki Prešernove družbe, so zelo poceni. Redno koledarsko zbirko, ki predstavlja znak članstva Prešernove družbe, je v najpreprostejši vezavi letos mogoče naročiti že za 1400 dinarjev. V zbirki, ki izide novembra, bo sedem knjig: **Koledar**, knjiga s pregledom dogodkov v preteklem letu, vrsto zanimivih člankov in barvnimi reprodukcijami, na natečaju nagrajena romana Toneta Peršaka **Sledi** in Polone Škrinjarjeve **Grenko brinje**, satirični in humoristični spisi Miloša Mikelnja **Zgaga vojvodine Kranj-**

skle, mladinski roman Vitana Mala **Baronov mlajši brat**, bogato barvno ilustriran priročnik dr. Ivana Sedeja **Sto znanih slovenskih umetniških slik** in priročnik dr. Mihe Likarja **Ljudje pravijo o zdravju** – to je knjižni dar za predplačnike.

Skupaj z Zvezo sindikatov razpisujemo pisateljsko nagrado, da bi za naše bralce vsako leto pridobili najboljšo slovensko povest ali roman. V prihodnjih letih bomo izdajali še več, po 20 do 30 naslovov, s tem pa bo naš program še bolj vabljev za zelo različne težnje slovenskih družin.

Za delo poverjenika se lahko priglasijo vsakdo samostojno ali pa ga predlaga sindikalna organizacija. Poverjeniki delujejo tudi v krajevnih skupnostih, knjigarnah, knjižnicah, zvezi kulturnih organizacij, v šolah in društvih. Za začetek je treba Prešernovi družbi sporočiti le naslov novega poverjenika in oznako območja, na katerem je pripravljen delovati. Pozneje mu pošljemo navodila za delo, pooblastilo, knjižni program, cenike in ostalo informativno-propagandno gradivo, ki ga potrebuje pri delu. Želimo si, da bi poverjeniki Prešernove družbe delovali v vseh sindikalnih organizacijah in v vseh krajevnih skupnostih, kajti le tako bomo lepo in poceni knjigo v resnici lahko približali bralcem.

Prešernova družba

Danica Rojc najboljša

REZULTATI IN VRSTNI RED PRVENSTVA DO POSAMEZNO – V KEGLJANJU ZA ČLANICE – LETO 1984

Skupni rezultati:

1. Rojc Danica	699 podrtih kegljev – prvakinja DO za leto 1984
2. Orličnik Ana	650
3. Aksentijević Jožica	646
4. Zupančič Breda	621
5. Tominc Erna	615
6. Čikač Blaženka	606
7. Počivalnik Cvetka	320 – 100 lučajev
8. Antlej Romana	261 – 100 lučajev
9. Jajčević Sonja	210 – 100 lučajev

Š. I.

Šport in rekreacija DSSS v letu 1984

V letu 1984 je komisija za šport in rekreacijo DSSS izvajala program aktivnosti v skladu z izdelanim in potrjenim planom.

Plan za leto 1984 je obsegal:

1. Rekreativno dejavnost v samoupr. del. skupinah

2. Rekreativno dejavnost DSSS na nivoju DO v okviru RŠD EMO (interna tekmovalna med TOZD)

Pod prvo točko velja omeniti, da rekreativna dejavnost v samih SDS še ni tako zaživel kot smo pričakovali.

Pohvaliti velja delavce v službi razvoja in investicij, ki so organizirali TRIM dan s sedmimi rekreativnimi programi. TRIM dneva se je udeležilo 27 sodelavcev.

Poudariti velja, da so nekateri člani, ki so bili predlagani za športne animatorje v SDS premalo odločni pri izpeljavi posameznih akcij. Nosilec programa športnorekreativskih aktivnosti v DSSS je komisija za šport in rekreacijo in je praviloma dolžna nuditi ostalim članom SDS ustrezne informacije in pomoč pri organiziranju rekreativnih akcij.

Letos smo organizirali že tretji izlet v neznanu z rekreativno vsebino. Izleta se je udeležilo 44 članov DO od tega 32 članov DSSS ali 27 moških in 17 deklet.

Prvič je bil organiziran četverboj v kegljanju v borbenih igrah v organizaciji DSSS. Povabljene so bile najboljše štiri ekipe iz lanskega tekmovanja. Osvojili smo 1. mesto.

Sodelovali smo na turnirju TOZD Posoda in osvojili drugo mesto.

Rekreativna dejavnost DSSS na nivoju DO v okviru RŠD EMO glede internih tekmovalnih med TOZD se je občutno izboljšala v primerjavi z letom 1983.

Zaradi boljšega pregleda vam posredujemo podatke z vseh internih tekmovalnih, katerih so se naše ekipe oz. posamezniki udeležili:

PANOGA:	št. ekip:	posamezn.:	uvrstitev:
1. Smučanje VSL	2	-	2 in 7 mesto
2. Smučarski tek	1	-	1. mesto
3. Streljanje M	1	-	1. mesto
4. Streljanje Ž	1	-	1 mesto
5. Mali nogomet	1	-	4. mesto
6. Kegljanje borb. igre	-	-	1. mesto
7. Vlečenje vrvi M	1	-	6. mesto
8. Vlečenje vrvi Ž	1	-	-
9. Odbojka	1	-	4. mesto
9. Pikado	1	-	4. mesto
10. Odbojka M	1	-	5. mesto
11. Odbojka Ž	1	-	2. mesto
12. Rokomet	1	-	4. mesto
13. Šah I. krog	-	5	1-2. mesto
14. Šah II. krog	-	5	1. mesto
15. Namizni tenis I. krog	-	4	2. mesto
16. Planinski izlet na Stol	-	2	4. mesto
17. Letne Trim igre	2	-	3. in 10. mesto
18. Namizni tenis	1	-	3. mesto
19. Veliki nogomet	1	-	9. mesto
20. Planinski izlet na Trigl.	-	9	3. mesto
21. Planinski izlet na Gorjance	-	1	5. mesto
22. Planinski izlet na Men. planino	-	1	2. mesto
23. Šah III. krog	-	5	2. mesto
24. Trim hoja na Celj. koč.	-	12	2. mesto
25. Kegljanje 100 luč.	1	-	1. mesto
26. Šah IV. krog	-	3	2. mesto
27. Košarka	2	-	1. in 6. mesto
28. Šah ekipno	1	-	2. mesto
29. Kegljanje posamezno	-	16	(12
		M + 4 Ž)	1. mesto

Iz gornje tabele je razvidno, da smo osvojili kar 9 prvih mest v ekipni konkurenci in 5 posamičnih naslovov. Omeniti velja, da so letošnji rezultati plod samostojnega dela v DSSS, kajti po novih sprejetih pravilih internega tekmovanja množičnosti so se TOZD Frite odcepile od DSSS in so nastopale letos skupaj, TOZD ERC in Odpreski v tako imenovani ekipi EOF.

Iz letošnjih doseženih rezultatov je razvidno, da so DSSS ponovno osvojile najvišji naslov v tekmovanju množičnosti, kar je že tretja zaporedna uvrstitev na najvišje mesto v zadnjih petih letih v DO EMO, kar gre zahvala komisiji za šport in rekreacijo in z močno podporo IO OOS DSSS.

Na koncu bi se rad zahvalil vsem članom IO OOS DSSS za izkazano finančno pomoč ter ostalim članom komisije za šport in rekreacijo, kakor tudi vsem delavcem, ki so se vključili v razne oblike organizirane rekreacije.

Anton Grilanc

Šahovske vesti

Ob zaključku leta 1984 so imeli šahisti naše DO kar obilo nastopov, s tem pa so tudi potrdili, da so bili kar se da uspešni skozi celotno sezono.

TURNIR OB 90-LETNICI

Ob 90-letnici razvoja in dela naše DO je bil organiziran šahovski četverboj med ekipami Ingrada, Cinkarne, Kovinotehne in naši DO.

Po pričakovanju so bili najboljši šahisti Ingrada, zelo dobro pa je igrala tudi ekipa naših šahistov, ki se je uvrstila na drugo mesto (pred Cinkarno in Kovinotehno).

Za ekipo EMO so nastopili: Gazvoda Franci, Pertinač Stane, Brglez Stanko in Đurđević Salih.

CIJANOV MEMORIAL

Aktivni šahovski delavci Ingrada so letos že sedmič zapovrstjo organizirali tradicionalni hitropotezni ekipni turnir, na katerem je sodelovalo kar lepo število ekip iz Celja oziroma tudi od drugod.

Po pričakovanju so osvojili prvo mesto oz. pokal šahisti ekipe Ingrad I s 35 točkami. Tudi na tem tekmovanju so naši šahisti dosegli lep uspeh, saj so osvojili zelo dobro 3. mesto s 27,5 točkami. V naši ekipi sta bila najuspešnejša Đurđević Salih in Pertinač Stane.

PRVENSTVO POSAMEZNIKOV

V naši DO smo letos že drugič organizirali prvenstvo posameznikov v hitropoteznem šahu. Sodelovalo je kar precejšnje število ljubiteljev te igre, z boljšo organiziranostjo tekmovanja pa bi jih bilo verjetno še več. Vrstni red ob zaključku letošnjega turnirja:

Pertinač 1., Gazvoda 2. Đurđević 7,5, Gubenšek 9, Škoberne 14, Lipar 18, Travner 21.

Omenjeni igralci so sodelovali na vseh turnirjih.

ERC najboljši

V naši DO smo organizirali ekipni šahovski turnir po TOZD. Žal pa se je za tekmovanje prijavilo skromno število ekip. Tekmovanje je bilo kljub temu izvedeno.

Najboljša je bila ekipa ERC I, ki se je z 21,5 točkami uvrstila na prvo mesto. Sledijo ekipe DSSS (12 točk), ERC II (8 točk) ter TOZD Radiatorji (6 točk).

Ze dolgo je znano, da izhaja največ kvalitetnih igralcev šaha iz TOZD ERC. V sami TOZD organizirajo številne turnirje in dvoboje med sabo, ter na ta način napredujejo v kvaliteti. Da je temu tako ima nedvomno največ zaslug direktor TOZD, sicer velik šahovski entuziast Gubenšek Jože.

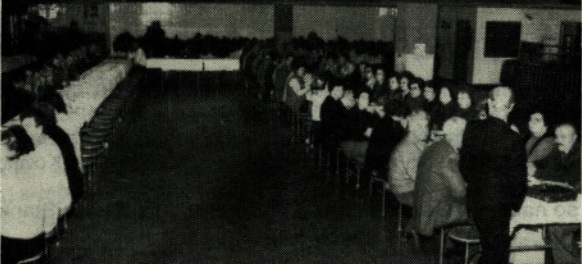

Odšli v zaslužen pokoj

Skoraj neopazno so tekla leta in desetletja in nekako neizbežno je prišel tudi zadnji delovni dan 96 našim sodelavkam in sodelavcem, ki so v letu 1984 prenehali z aktivnim delom v naši DO in odšli v zaslužen pokoj.

Kot je to v naši tovarni že običaj, so tudi lansko leto oziroma natančneje 28. decembra prizadevne delavke kadrovske službe organizirale svečan zaključek dela vseh teh »novih« upokoencev.

Na skromni svečanosti, na kateri so člani moškega pevskega zbora Svoboda izvedli kratek kulturni program, so se od dolgoletnih zvestih sodelavcev poslovili glavni direktor DO tov. Franci Gazvoda, direktor TOZD, predstavniki samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij naše DO. Upokoenci so prejeli lepa spominska darila ter bili povabljeni na kosilo, ki je potekalo v veselem in prijetnem vzdušju.

Križanka »Dan republike«

Izžrebani reševalci nagradne križanke »DAN REPUBLIKE«

Med pravilno rešenimi križankami, ki so prispele v naše uredništvo, so bili izžrebani naslednji reševalci:

1. nagrada – 400,00 din, VAJDETIČ VIKICA – DSSS

2. nagrada – 300,00 din, DERŽAK ROZIKA – Mariborska 110, Celje

3. nagrada – 200,00 din TAVŠNER ANICA – Mariborska 110, Celje

4. nagrada – 150,00 din, VIZJAK SLAVKO – DSSS

Nagrajencem čestitamo!

Uredništvo

Star običaj je že, da se zadnji dan dela v iztekajočem se letu malo poveselimo.

Čeprav zaključek v vseh delovnih sredinah morda ni bil tako uspešen kot je bilo pričakovati, pa veselje vseeno ni izostalo. Že po tradiciji zaključujemo ta dan v veselem razpoloženju. Pa saj je tudi prav tako. Morda pa bo veselje na koncu letošnjega leta še večje, saj vsi pričakujemo, da bomo s skupnimi napori dosegli še več kot doslej.

ZAHVALA

Ni mi bilo dano, da bi se vrnila med vas dragi sodelavci, čeprav sem imela voljo in željo po nadaljnjem skupnem delu.

Odšla sem v pokoj, ter se z bolečino v srcu poslovila od vas. Iskreno se zahvaljujem za dragoceno darilo, katero me bo ob pogledu nanj vedno vračalo med vas.

V priloženem sporočilu vaših želja, bodo črke obledele, toda moji spomini na skupna leta bodo ostali vedno sveži.

Vsem želim obilo osebnih sreč, pri nadaljnjem delu pa uspešne rezultate, kajti s tem bodo doseženi cilji za lepšo bodočnost.

– Erna Javornik
TOZD POSODA

Zadnji delovni dan v letu 1984

Naše črne točke

Disciplinski ukrepi izrečeni v mesecu decembru 1984

Dne 3. 12. 1984 so bili pred disciplinsko komisijo obravnavani naslednji kršitelji delovne obveznosti:

TOZD POSODA

Malič Milan – neupravičeni izostanki z dela – prenehanje del. razmerja odl. za čas 3 mesece; Ejub Senad – povzročanje materialne škode – prenehanje del. razmerja odl. za čas 3 mesece; Kozmus Janko – odklonitev delovne naloge – javni opomin; Rebersak Alojz – neupravičeni izostanki z dela – javni opomin; Kostajnshek Vili – zapuščanje delovnega mesta in DO, malomarno opr. del. dolž. – javni opomin.

SKUPNE SLUŽBE

Štabus Simon – neupravičeni izostanki z dela, odklonitev delovne naloge, povzročanje nereda – denarna kazen v višini 10 % akontacije OD v preteklem mesecu; Poljanšek Rado – vinjen na delu – prenehanje del. razmerja odl. za čas 3 mesece; Brežnik Ivan – zamujanje na delo – javni opomin; Pustek Anton ml. – zapuščanje del. mesta in DO – opomin.

TOZD FRITE

Klemenc Milan – neupravičeni izost. z dela, odklonitev del. naloge – javni opomin.

TOZD POSODA

Krajnc Milan – neupravičeni izostanki z dela – prenehanje del. razmerja odl. za čas 12 mesecev.

Dne 10. 12. 1983 so bili pred disciplinsko komisijo obravnavani naslednji kršitelji delovne obveznosti:

TOZD KOTLI

Leskovšek Valter – vinjen na delu – javni opomin; Kosmač Vlado – neupravičeni izost. z dela – opomin; Majcen Marjan – neupravičeni izostanki z dela, zapuščanje del. mesta – prenehanje del. razmerja odl. za čas 6 mesecev; Jeler Leopold – neupravičeni izostanki z dela, odklonitev del. naloge – preklic pogojne odl. ukrepa prenehanje del. razmerja, ki mu je bil izrečen 6. 7. 1984 za dobo 6 mesecev.

Pravna služba

Zahvale, želje in čestitke

DEL PRETE EUROPE

Marsseille, 5. december 1984

EMO Celje
Mariborska c 86
63000 CELJE
Yugoslavia

G. Gazvoda,

Zelo obžalujem, da nisem bil med vami ob proslavi 90. obletnice vaše tovarne.

Zahvaljujem se vam za spominsko plaketo, ki mi jo je predal g. Cressy. Govorim v imenu moje družbe, da bi vam povedal, kako so bili vsi, ki me obkrožajo, ganjeni zaradi te pozornosti.

V upanju, da se bodo odnosi med našima družbama, ki so že močni, še naprej razvijali, je to želja, ki jo lahko izrazimo.

Prejmite, v pričakovanju našega poznanstva, dragi g. Gazvoda, moje najspoštljivejše pozdrave.

A. GHAZAROSSIAN

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem sodelavcem iz TOZD posoda – KLEPARSKI ODDELEK za prejeto darilo.

Vsem želim še obilo delovnih uspehov ter medsebojnega razumevanja.

Fanika Starovasnik

Ob odhodu v invalidski pokoj se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem in sodelavkam ALU oddelka TOZD posoda za izkazano pozornost in dragoceno darilo, ki mi bo v trajen spomin. Vsem v DO pa želim še veliko delovnih uspehov pri nadaljnjem delu.

Še enkrat hvala.

Jernej Vengust

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem iz Emajlirnice TOZD posoda za dragoceno darilo in tople besede, kar me bo še dolgo spominjalo na lepa leta preživeta z vami.

Vsem v DO želim obilo delovnih in poslovnih uspehov pri nadaljnjem delu v letu 1985.

Zupanc Jožica

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta

KRAMERŠEK VALENTIN-a

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem iz TOZD Kontejnerja Pocinkovalnica II. za darovani venec, izraze sožalja in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Žalujoča hčerka
Magda Ledinek
z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta, se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem in sodelavkam iz kleparskega oddelka za izraze sožalja in darovano cvetje.

Žalujoči hčerki
Anica in Helena
ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta

REBERNIK Alojza

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem iz skladišča gotove posode za darovani venec in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Žalujoča hčerka
Jožica Bincl
z družino in sin Tonči

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame

LUBEJ Rozalije

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem iz TOZD Orodjarna in pevcev, ki so jo spremljali na njeni zadnji poti, za izrečeno sožalje, denarno pomoč in cvetje.

Žalujoči sin
Lubej Franc z družino

Kadrovske vesti

OD 1. 12. DO 29. 12. 1984

Sprejeti na delo:

MEMIČ Vesna, SOTOŠEK Nataša, POLAK Zvonko, KOPRIVNIK Peter, SLATENŠEK Ivan, DESNICA Dušan, KOS Franc, BRGLEZ Leon, DŽAFIČ Ismet, ZUPANC Danijel, MLAKAR Zvonko, ŠTIMULAK Janez, VRBEK Marjan, JAJČEVIČ Tomislav, BELAK Boris – vsi TOZD Posoda; PIVEC Liljana – oba TOZD Kontejner; MAROT Vinko, PODGORŠEK Milan, JURŠE Robert – vsi TOZD Kotli-Šentjur; VODOVNIK Marjan, KVESIČ Milorad – oba TOZD Odpreski; RAVNJAK Dušan – TOZD Orodjarna; NAPOTNIK Aleš, SLAKAR Andrej – oba TOZD Vzdrževanje

Iz DO so odšli:

VIDENŠEK Marinka, GNUS Irena, GROBELNIK Dragica, KRANJEC Andrej, BRECELJ Branko – vsi TOZD Posoda; FARTELJ Stanko, PTIČAR Marjan, JAGER Vinko, VRTAČNIK Vladislav – vsi TOZD Vzdrževanje; SALIHOVIČ Osman, ĐUKIĆ Dušan – oba TOZD Kontejner; VRABIĆ Darko – TOZD Orodjarna; HRASTNIK Gregor – TOZD Odpreski; KOS Jože PEPELNAK Beno – oba TOZD Radiatorji; DROVENIK Bojan, MIKOLIĆ Milan – oba TOZD Kotli-Šentjur; VUKOVIČ Radenko – DSSS nabava

Upokojili so se:

VELENŠEK Stanislava (12. 11. 1931–1. 12. 1984), JEKL Pavla (23. 3. 1934–1. 12. 1984), SAJOVIČ Vera (11. 1. 1934–1. 12. 1984), PEVEC Ana (3. 7. 1931–3. 12. 1984), JESENIČNIK Ljudmila (5. 9. 1929–3. 12. 1984), BRATINA Marija (9. 7. 1946–1. 12. 1984), MURŠIČ Ivan (4. 12. 1927–1. 12. 1984), JURJEVIČ Ivan (25. 10. 1928–3. 12. 1984) – vsi TOZD Posoda; KRAJNC Franc (1. 9. 1927–3. 12. 1984) – TOZD Servis in trgovina; BRGLEZ Franc (12. 12. 1926–3. 12. 1984) – TOZD Frite

Umrli je:

POLUTNIK Marija 24. 6. 1936–24. 12. 1984 TOZD Posoda

PREMEŠČENI V MESECU DECEMBRU 1984 iz TOZD v TOZD

NOVARLIČ Miladin iz Kontejner v Posodo s 1. 12. 1984; RAMOVIČ Fatima iz Kontejner v Odpreske s 1. 11. 1984; KNEZ Cvetka iz Posode v DSSS-druž. st. s 12. 12. 1984; KROFLIČ Justina iz Vzdrževanje v DSSS-vodstvo s 18. 12. 1984.

Poročili so se:

SOKAČ Dana – GLAVICA, FRANGEŽ Olga – VOLF, VRHOVŠEK Ladislava – MIKOLA, STOJNŠEK Dragica – MAROT vsi TOZD Posoda; JELEN Milenka – JAZBEC, TOZD Orodjarna.

Sprememba priimka

SELŠEK Ljudmila – VOZLIČ, TOZD Posoda

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta

Franca POLUTNIKA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem za darovani venec, izraze sožalja in spremstva na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala tudi godbi na pihala EMO.

Žalujoča hčerka
Marija JEVNIŠEK

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem iz prototipne delavnice, vtiskovalnice in tehnologije TOZD Posoda za izkazano pozornost in dragoceno darilo, ki mi bo lep spomin na dneve, ki smo jih preživeli skupaj. Vsem v DO pa želim še mnogo uspehov pri nadaljnjem delu.

Ivan Jurjevčič

Upokojili so se

BINCL KATICA (3. 10. 1935) – TOZD Posoda, obrat kovinske predelave. Zaposlena v DO od 17. 1. 1950. Upokojena januarja 1985.

KOJEK MARIJA (21. 3. 1935) – TOZD Posoda, obrat kovinske predelave. Zaposlena v EMO od 24. 4. 1961. Upokojena 31. 12. 1984.

Krašek Marija (26. 4. 1932) – TOZD Posoda, skladišče končnih izdelkov. Zaposlena v EMO od 18. 10. 1952. Upokojena 31. 12. 1984.

Emajlirec

Časopis izhaja dvakrat mesečno kot glasilo delovne organizacije EMO Celje in ga prejema vsi člani te delovne skupnosti brezplačno. Ureja ga uredniški odbor.

Glavni in odgovorni urednik: Viki Klenovšek. Tehnična oprema: Jože Kuzma. Naslov uredništva: Celje, Mariborska 86, telefon 32-112, interna 262. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen plačevanja davka od prometa proizvodov (št. 421-1/72 z dne 22. 5. 1973). Tisk in klišei AERO Celje.

HUMOR

Marko se vrne iz službe in položi kuverto s plačo na mizo. Njegova žena natančno prešteje denar in pravi:
 »Manjka 1000 din, dragi!«
 »Naj ti pojasnim, ljubica,« zajeclja Marko. »Predvčerajšnjim je bila v naši tovarni huda eksplozija...«
 »No, in?«
 »Hja, odtegnilo so mi čas, ko sem bil v zraku!«

x x x

»Ti si pa iz Celja, ali ne?«
 »Ne, rodila sem se v Ljubljani. V Celju sem hodila v šolo!«
 »Kaj, tako daleč?«

x x x

»Očka, Vilček si tlači časopis v usta in ga žveči...«
 »Ali je današnji...?«

x x x

Slavica v Ljubljani študira medicino in se rada pohvali, da dobro pozna strokovno terminologijo. V pismu starejšem je napisala:

»KONEC TEDNA NE BOM PRIŠLA DOMOV, KER STAME GASTRITIS IN NEFRITIS POLOŽILA V POSTELJO.«

Oče je takoj brzojavil:
 »Oba Grka takoj vrzi iz stanovanja in se nemudoma vrni domov!«

x x x

»Halo, ali je tam društvo za zaščito živali?«
 »Da, želite?«
 »Rad bi, da takoj pošljete nekoga k meni. Na našem dvorišču sedi na veji poštar in žali mojega psa.«

x x x

Helena se spove svojih grehov. Župnik jo posluša in nato resno pokara:
 »Ali veš, kaj bi ti s svojimi grehi zaslužila?«
 »Vem,« zardi Helena, »ampak tega ne delam zaradi denarja.«

x x x

»Kdaj je človek v najlepših letih?«
 »Takrat, ko mu žena reče naj potegne trebuh noter, on pa je to že storil!«

x x x

Žena nekega inženirja nafne družbe, ki je raziskovala Saharo, je pobegnila z mladim beduinom. Ljubosumni mož je najel domačina, naj poišče begunca.

Domačin skrbno, kar se le da, proučuje sledi v puščavi in nestrpnemu možu zaupa kaj je dognal:

»Moški in ženska sta se ustavila najmanj sedemkrat, od tega enkrat, da bi se odžejala.«

x x x

»Mami, ali se mrtvi res spreminijo v prah?«

»Da.«
 »Ja, kdo pa je prinesel toliko mrtvih pod mojo posteljo?«

x x x

»Ženske prenesejo več bolečin kot moški.«

»Ali ste zdravnik, da to veste?«
 »Ne, ampak čevljar!«

x x x

Mlad mornar žalostno sedi v pristanišču.

»Kaj pa je narobe s teboj?« ga vpraša vojak iz pehote.

»Naj gre vse k hudiču!« je rekel mornar.

»Na naboru sem se javil k mornarici, da bi videl kaj sveta, pa so me vtaknili v podmornico!«

x x x

»Oho, danes bo pa mrzla večerja.«

»Zakaj tako misliš?«
 »Ker nič ne diši po prežganem.«

x x x

»Pri Branetu mi je všeč to, da se nikomur ne klanja.«
 »Ta pa ima značaj, ta!«
 »Kakšen značaj? Revmatizem, revmatizem...«

»Sijajen puloverček imate!« reče potnik v vlaku nasproti sedeči damici z izzivalnimi prsi.

»Da, pristna kamelja dlaka« odvrne ona.

»Aha, saj se vidi po gubcah!«

x x x

Šolska psihologinja vpraša učenko:

»Kaj bi rada delala, ko boš odrasla?«

»Sanjam o tem, da bi zaslužila deset starih milijonov na mesec – kot moj očka.«

»Tvoj očka zasluži deset milijonov na mesec?«

»Ne, ne, tudi on o tem samo sanja.«

x x x

»Rad bi modro kravato, ki bi šla k mojim modrim očem...«

»Žal modrih nimamo. Bi hoteli morda rdečo, ki bi se krasno podala k vašemu nosu?«

x x x

Trgovski potnik se vrne s potovanja in zasači ženo v postelji z ljubimcem. Ves razjarjen vzklikne:

»Saj si mi vendar obljubila, da me ne boš več varala.«

»Poskušam se odvaditi, a vendar delam to postopoma,« sramežljivo odgovori žena.

x x x

»Ali imaš mnogo prijateljev? vpraša teta Janezka.«

»Ne, niti enega.«

»Zakaj pa ne?« se začudi teta.

»Veš, tisti, ki jih jaz pretepem se nočejo igrati z menoj, tistih, ki premagajo mene, pa jaz ne maram.«

x x x

Brane telefonira kolegu veterinarju:

»Čez dobrih dvajset minut bo prišla k tebi moja žena z našo mačko. Daj ji prosim strup, ki bo hitro deloval!«

»Že v redu! Toda ali se bo mačka sama znala vrniti domov!«

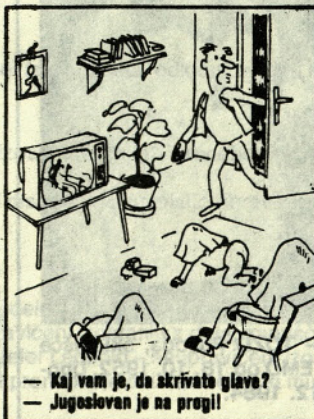
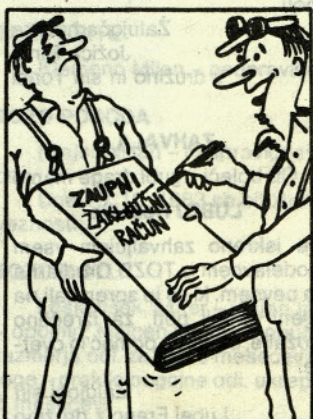
		EMO SLAVI	STOJČNA FIZIOF. ŠOLA	POJEDINA	UČENJE	ZNAMKA FRAMOS. AVTA	SUROVINAM ZA ČIGARTE
EMO SLAVI	VLAŽNA VROČINA						
STAR SLOVAN	NRS. IME		OKRAS	OZEK KOS BLAGA		MARIBOR	MIRKO USNJE
KRUTI RINGKI CESAR				IVAN HUBAR KOTIŠNA POLICA		ZVEZDA REPATICA	ZAROKI ZA MALICA
POKLICNI ZAMAC (NAŠA PISAVA)						KOŠARNA KLUB	ŠIMNAS
DEKLA-MATOR							
IGRALKA EKBERG						REKAVI ŽAN BOJANI STRUP	
ŽABOTA IVAN		VAVREČJE JEZBRO V ŽUBOR LAVICI		BRITVICA LIKA NA ŠKVERU UOVREČE			
	NEZMOŽNOST GLEDANJA	MAKEDON. REVOLUC. (NIKOLA)					
MENO ZABAVIČE		DOLGOREN TROPKA PAPIGA					PRINCEZ. ŠKODRA
EVROPSKA OTOČKA DRŽAVA		RIMSKA SOS DEL CIRKUSA				IVO DANEU EMIL ADAMIC	
ATLETSKA PANOGA				DEL PLUČA	RIMSKO NABZORNIK ZAVNIH ZGRABO	KRAT PARI POREČU	POLOHNI NADA VIDMAR
EMO LETO STAR OTROK							
PARAZIT							
	NADOMESTITEV BOLNEGA IGRALCA	REŽISER KOSTURICA MORSKA RIBA					ULICA NAPRAVNO DEJANJE POMOTA
IVJE							SLOVEN. FIZIK. ČERBEJ
RIMSKI NARAVNO-LJUBEV (TIT)						NAPLA ČILO	DROBEN PESK NEUČE LITAK
DOVOLITEV							ZRENANIN
KARLOVAC		SNGEN ČLOVEK PAULIHA					

– Vse, kar bo letos dobrega, bodo najbrž samo lanskoletni poslovni rezultati!

– Sosed, to je stabilizacija; čvrst mraz že več mesecev!
 – Kaj veš, morda se že uresničujejo naše sanje o ledeni dobi!

– Kaj vam je, da skrivate glavo?
 – Jugoslovan je na prag!

»Resnično se ti čudim, kljub temu, da ni tako mrzlo, si ti neprestano prehlajen.«
 »Tudi ti bi bil, če bi delal v naši delovni organizaciji. Pri nas so namreč tako hladni medsebojni odnosi.«

»Čujte, tovariš mesar, vi ste mi pa zadnjič dali za psa zelo slabo meso.«

»Pa ja ne boste rekli, da se je pes pritoževal?«

»Ne, to ne, ampak oba z ženo naju je bolel želodec.«